

PREDSTAVLJAMO VAM NOVO ISKRINO DELOVNO ORGANIZACIJO DELTO

Nismo se združili zaradi zakona

Z vstopom DO Delta v SOZD Iskra se je družina delovnih organizacij Iskre povečala za pomembnega novega člana. Zato smo ob tej priložnosti naprosili direktorja DO Iskra Delta ing. Janeza Škrubeja, da bi nam ob tej priložnosti predstavil našo novo DO in odgovoril na nekaj vprašanj v zvezi z nadaljnjim razvojem računalništva pri nas:

Janez Škrubej.

potencial, kakršnega trenutno ni v Jugoslaviji ter predstavlja pomemben potencial tudi v evropskih razmerah.

Nismo se združili zaradi zakona, tudi brez njega bi se lahko dogovorili. Vendar dejstvo, da je tu šlo za razčiščevanje tehničnih, razvojnih usmeritev in za prestižni pomen med strokovnjaki, je objektivno pogojevalo določen čas, da smo se spoznali in prišli vsi do istega cilja, do spoznanja, da se le tako skupno organizirani lahko upremo pritiskom multinacionalnih družb in postanemo subjekt tudi na tujih tržiščih.

Važno je tudi to, da smo s tem, ko smo se tako organizirali, postavili temelje za zgraditev neke nove dejavnosti, in to je t.im. informacijske industrije, ki bi naj bila temelj, in ki tudi že je v službi prestrukturiranja ostale industrije. Informacijska industrija bi morala

imeti v bistvu isto težo v razvojnih programih republike in države, kot jo ima energetika, in na osnovi tega bi tudi dosegli, da bi se ostala industrija lažje avtomatizirala in da bi lahko gradili na tej osnovi tudi nove proizvode. Na tak način bi tudi omogočili boljšo obveščenost delavcev, razvijanje samoupravljanja, ker bi bili z izgradnjo informacijskih sistemov vsi delavci bolje informirani.

Vemo namreč, da se v podjetjih prav zaradi tega, ker ni ustrezne opreme in standardizacije, ti sistemi niso razvijali in še vedno delamo na klasičen način, zaradi česar pa takšna pot ne more voditi v konkurenčnost današnje industrije, ki izvažajo, oz. tiste, ki bo izvažala tudi vnaprej. Karakteristična za naše računalniške sisteme je tudi moderna distribuirana obdelava podatkov, za razliko od prevladujoče uvožene opreme s centralno obdelavo podatkov. Distribuirana obdelava podatkov ustreza samoupravno organiziranemu združenemu delu in potrebam delavcev v TOZD kot nosilec razširjene reprodukcije, za razliko od sistema centralne obdelave podatkov, ki ustreza tehnomanagerskim strukturam transnacionalnih podjetij kot tudi strukturam etastično-birokratskih sistemov.

Zato mislim, da je naš referendum in zavest nas vseh res dolgoročno strateškega značaja ter ima daljnosežne posledice tako za republiko kakor tudi za Jugoslavijo, kajti mi pri naših naporih povezovanja ne mislimo ostati samo pri tem, da se dogovorimo v mejah Slovenije, temveč da se na teh načelih, ki

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRIZNANJE DELA ISKRAŠU
BOJANU BANDLJU

Inovacije so življenjska nuja

Prvomajsko nagrado dela je med 30 nagrajencev iz rok predsednika Skupščine SFRJ Dragoslava Markovića prejel tudi Iskraš Bojan Bandelj. Utemeljitelj pravi, da je mnogo prispeval k racionalni porabi energije in izboljšavam tehnologije malih elektromotorjev. Vse to pa je znaten prispevek k ekonomiki gospodarstva. Bojan pa je tudi družbenopolitično zelo aktiven v domači tovarni — Iskri v Železnikih, v Krajevni skupnosti Kamnitnik in v škofjeloški občini.

Bojan Bandelj.

Bojan Bandelj, diplomirani inženir strojništva je v Iskri v Železnikih zaposlen že dobrih devet let. Dela v mehaničnem razvoju in sicer na zelo specifičnem področju — pri razvoju malih elektromotorjev in gospodinjskih aparatov. Za pogovor z njim se ni tako lahko domenili, saj je zelo malo prost.

Dopolodne zahtevno delo v tovarni, popoldne pa družbenopolitično delo in seveda družina postavljajo preden zelo tesne roke in obveznosti. Pa vendar nas je pri obisku pozdravil z nasmehom in nekaj več povedal o svojem delu.

Dejal nam je: »Prvomajsko nagrado dela sem prejel za svoje inovacijsko delo in druž-

Sirene, zaustavitev tekočih trakov in nema zbranost vseh Jugoslovancev, vse to nas je v torek, 4. maja, natanko ob 15.06 ponovno spomnilo in opozorilo, da sta minili že dve leti od Titove smrti v Ljubljani. Četudi smo v tem dveletnem obdobju brez Tita doživeli marsikaj hudih pa tudi lepih trenutkov, je vendar pretečen čas nedvomno pokazal, da kljub težavam vztrajamo na Titovi poti, da se zavestno in pošteno borimo za vse pridobitve in dosežke, ki jih je navdahnili Titov socializem naših barv in da smo ostali zvesti njegovemu poveljstvu izročilu: samoupravljanju in bratstvu ter enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Rekli so ob prazniku dela

»Prepričan sem, da prvomajskega prazničnega razpoloženja ne bomo pokvarili, če bomo čestitkam dodali tudi poziv, da moramo več in bolje delati, da moramo več ustvarjati, če hočemo več deliti. Spoštujemo kult dela, seveda ne odtujenega, temveč združenega dela, tistega, ki je povezano z revolucionarno preobrazbo družbe, s težnjo, da bi delavec obvladoval celotno družbeno reprodukcijo. Spoštujemo delo kot podlago ekonomskega, družbenega in političnega položaja človeka, naroda in narodnosti, ne pa kot birokratsko in tehnokratsko moč. Spoštujemo skupno delo za skupne interese in rezultate, ne pa sebično zapiranje vase, koristolovstvo in podobne popačke naše družbe, ki so v nasprotju z družbeno lastnino in samoupravljanjem. Spoštujemo ustvarjanje kulturnega, demokratičnega, moralno-etičnega okolja za pristno, odkrito, na zaupanju temelječe delo, ki edino omogoča razvijanje ustvarjalnosti. Spoštujemo posebej tudi kulturo dela kot delovno zavest, delovno moralo, skratka odgovoren odnos do dela in do uredničenja dogovorjenega. To naj bo naša najpomembnejša morala.«

(Stane Dolanc na prvomajskem slavlju v Opatjem selu na Krasu.)

»Če je treba na osnovi skupne presoje in odločitve zagotoviti devize mimo samoupravnega postopka, za vzajemnost in solidarnost, oz. likvidnost, potem za to obstojajo možnosti in izjeme v sistemu, ne sme pa to postati sistem sam, kajti to bi zelo slabo vplivalo na prizadevanja za izvoz in s tem na cilje ekonomske stabilizacije, kakor tudi na celoten sistem dohodka in dohodkovnih odnosov.«

(Andrej Marinc v Mariboru ob 35-letnici TAM in prazniku dela.)

»Če je prvi maj v znamenju boja za pravičnejši družbeni red, potem smemo na koncu reči: vsi, ki se na tej ali oni strani meje bojujejo za socializem, vemo, da ga lahko ustvarimo le, če rase iz naših interesov in potreb, če je po meri tistih, ki ga ustvarjajo, ne pa onih, ki vsiljujejo vsem en model in eno uniformo. Socializem ne pomeni samo več kruha, samo hiše, avtomobile in televizorje, temveč več svobode, več kulture, več humanizma, več ustvarjalnega zadovoljstva. Socializma ni mogoče izraziti samo s številkami, zakaj gre za problem novih odnosov, to pa pomeni ukinitve oblasti nad ljudmi. Gre za to, ali bodo vladali človeštvu razni vojaški, politični, finančni in drugi monopoli ali pa bodo delovni ljudje sami postali gospodar svoje usode. Ta dilema je povsod ista, povsod, v Evropi in Aziji. Pri nas jo rešujemo s socialističnim samoupravljanjem.«

(Franc Šetinc na tradicionalnem prvomajskem zborovanju na Socerbu.)

Za trenutek se je ustavila štafeta mladosti tudi v Šempetru pri Gorici, kjer so ji pravili veličasten sprejem, na priložnostni prireditveni prostor pa jo je prinesel Iskraš Egon Leban iz TOZD — Komerčiala. Potem, ko so prebrali pozdravno pismo naslovljeno na predsedstvo SFRJ in CK ZKJ, so štafeto palico ob spletu pesmi ponesli proti Krasu, njen prihod in odhod pa so spremljali tudi številni Iskraši iz Avioelektrike.

V današnji prilogi

»DS SOZD Iskra je na svojem 13. zasedanju dne 21. 4. 1982 določil naslednje predloge:

- Sporazum o medsebojni delitvi soustanovitelskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeleženka Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o. Škofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in iz aneksa I. k temu sporazumu (Niš — julij 1979)
- Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pokritje investicije obratovalnih stroškov poslovnega letala
- Aneks k samoupravnemu sporazumu o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika
- v besedilih, ki jih objavljamo v prilogi in jih dal v sprejem delavskim svetom DO udeležen.

Postopek sprejemanja za zgoraj navedena sporazuma naj se izvede do 31. 5. 1982, za aneks k sporazumu o Mikroelektroniki pa do 20. 5. 1982.

Obvestila o sprejemu zbira sekretariat DS SOZD. Na istem zasedanju je DS SOZD sprejel tudi sklep, da se posreduje v javno obravnavo osnutek Pravilnika o nagrajevanju uspešnejših diplomskih nalog v SOZD Iskra, ki je objavljen v prilogi.

Javna obravnavna traja do 25. 5. 1982; pismene pripombe, predloge in stališča zbira sekretariat DS SOZD.«

benopolitično udejstvovanje v TOZD, v občini in v krajevni skupnosti. Tu gre pravzaprav za sklop inovacij. Prva je s področja električne alarmne sirene, s katero sem dosegel precejšen prihranek materiala in skrajšal čas izdelave. Gre za poenostavitev proizvodne tehnologije z omejenima posledicama.

Dosegel pa sem tudi izboljšavo pri proizvodnji črpalke za pralni stroj. S to izboljšavo smo v tovarni prihranili nad 4 milijone že leta 1979. Poleg tega pa ta inovacija pomeni precejšen prihranek električne energije, nekako 15 do 20% manj je porabi črpalke kot prej.

Naslednja inovacija je s področja proizvodnje malih asinhronskih motorjev. Dosegli smo skrajšanje časa navijanja tuljavnika s tem pa tudi zmanjšanje izmeta in dvignili kakovost in zanesljivost. Vse te tri inovacije so patentirane pri nas v Jugoslaviji in Zvezni republiki Nemčiji. Električno sireno s to izboljšavo pa delajo tudi v ZDA.

Je pa še nekaj inovacij: izboljšave pri sesalni enoti za gospodinjski sesalec, s katero bomo prihranili skoraj 300 milijonov dinar-

jev, ko bo dokončno realizirana. No, so pa še nekatere. Zamislil so bile moje, seveda pa sem se posvetoval s sodelavci, ki so mi radi priskočili na pomoč z izkušnjami in znanjem.

Vedno pa gre in je šlo za čimhitrejšo realizacijo. Včasih smo na vrat na nos morali uresničiti zamisli in izdelati prototipe, saj je novost novost le tako, da je nova, sveža in seveda realizirana in poslana na trg.

Veste, pri nas v Elektromotorjih izvozimo večino naše proizvodnje, bodisi direktno ali v kooperaciji. Tu pa je znanje, praktičnost, tehnološka dodelanost in zadnji čas ekonomičnost pri porabi energije, življenjska nujnost. Močan izvoznik mora biti svojim partnerjem kos ne le po pridnosti in delavnosti, ampak tudi z najnovejšimi tehnološkimi dognanji. Na svetovnem trgu vlada ostra in neizprosna konkurenca, kjer imata znanje in ekonomika prvo besedo.«

»Bojan, kako poleg teh snovanih najdete še čas za udejstvovanje izven tovarne?« smo ga povprašali. »Težko«, se nam je nasmajal inženir Bandelj. »Pa če hočeš, se najde tudi čas za vse tisto, kar ti je pri srcu, je še dodal.

V prejšnji številki smo vas obvestili o posvetovanju o razvojni programski usmeritvi Iskre Kibernetike, ki je bilo 19. aprila 1982 v Kranju. Tokrat smo pripravili obširnejše poročilo, da bi se lahko o teh pomembnih vprašanih seznanili tudi v drugih Iskrinih organizacijah.

Opredelitev razvojne programske usmeritve sodi med najpomembnejše naloge Iskre Kibernetike v Kranju, od katerih je odvisen njen bodoči razvoj. Vodstvo Kibernetike je temeljito preučilo dosedanje uspehe in razvojne dosežke proizvodnih temeljnih organizacij ter pripravilo izhodišča za novo organiziranost razvojnoroaziskovalne dejavnosti.

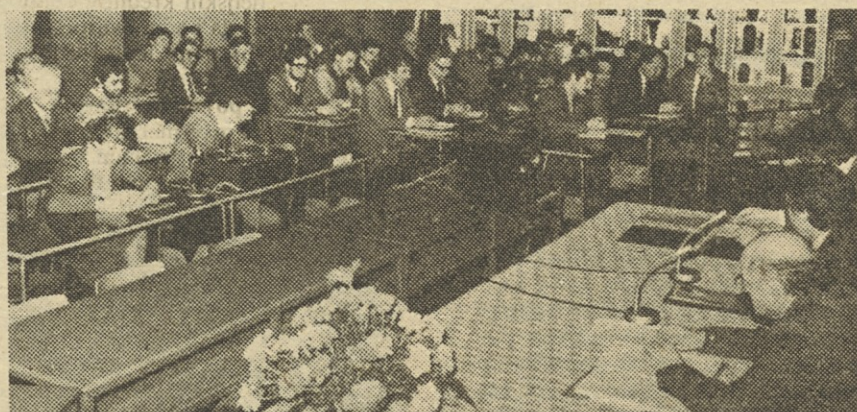
Posvetovanja v Kranju so se udeležili vsi odgovorni delavci za področje razvoja in raziskav v temeljnih organizacijah, v delovni organizaciji in delavci drugih dejavnosti, ki prispevajo k razvoju Kibernetike. Navzoča sta bila tudi predstavnika sestavljene organizacije Stane Jenko in Miloš Kobe.

Udeleženci so se seznanili s programskimi zasnovami Iskre Kibernetike do leta 1985 in s prognozami do leta 1990. O tem je predaval Rudi Zorko, direktor področja za program in razvoj. Vodje razvojnih oddelkov temeljnih organizacij so predstavili programski presek in načrtovane razvojne naloge. Zanimivi dosežki temeljnih organizacij Kibernetike s poudarkom na njihov bodoči razvoj so bili predstavljeni tudi na posebni razstavi, odprti v času posvetovanja.

O pridobivanju znanja v Kibernetiki je govoril Franc Levovnik, vodja tehničnega razvoja Tovarne števcev. Predstavil je tudi predvidene spremembe v organiziranosti razvojnoroaziskovalnega dela v delovni organizaciji. O posebnem pomenu tehnične regulative je spregovoril Stane Slapšak, svetovalec področja za razvoj in program Kibernetike.

DELO IN ZNANJE — OSNOVA BODOČEGA RAZVOJA KIBERNETIKE

Rudi Zorko je med drugim poudaril, da je najpomembnejši proizvodni dejavnik delo, ki bo skupaj s tradicijo kranjske Iskre in trajno razvojno ustvarjalnostjo omogočalo

Posvetovanje o razvojno programski usmeritvi DO Kibernetika pomeni pomemben prispevek k iskanju prave poti bodočega razvoja tega dela Iskre v Kranju.

uspešen nadaljnji razvoj Iskre Kibernetike. Razvoj mora temeljiti na znanstvenih dosežkih in sodobnih tehnologijah, ki jih moramo nenehno razvijati z ustvarjalnim izkoriščanjem najboljših domačih in tujih dosežkov. Skladno z vedno hitrejšim prodorom mikroelektronike in računalništva na področje merilno-regulacijske tehnike, ki danes predstavlja pretežni del proizvodnega programa Kibernetike, je nujno treba optimalno organizirati razvojno—razisko-

valno dejavnost v delovni organizaciji, povečati lastne razvojne kapacitete ter okrepiti sodelovanje z drugimi raziskovalnimi ustanovami.

Temeljno proizvodno usmeritev Iskre Kibernetike opredeljuje predvsem srednjeročni plan in je podobna tistim iz prejšnjega obdobja. Poudarek na profesionalizaciji je dodatna opredelitev naših novih programov. To pomeni, da se Iskra Kibernetika odloča za »industrijo znanja« in postaja proizvajala

lec kompleksnih elementov, naprav in sistemov ter s tem obvladuje vedno večji tržni segment na svojem proizvodnem področju. Pomembni dosežki zadnjih let, na katerih temelji ta usmeritev delovne organizacije so predvsem: proizvodnja sistemov z mikročunalniki, elektronicizacija večine proizvodov, uvedba sodobnih tehnologij ter realizacija sistemov in inženiringov.

ZASNOVE BODOČE ORGANIZIRANOSTI RAZVOJNO—RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

Iskra Kibernetika je nastala z združitvijo tovarn s sorodnimi proizvodnimi programi. Svojo razvojno dejavnost ima zasnovano na decentraliziranem principu, ki je že v stari Elektromehaniki pokazal določene pomanjkljivosti. Tako so razvojni sveti v Elektromehaniki delovali le občasno, do pravega povezovanja med razvojnimi oddelki pa ni prišlo.

V Kibernetiki je usklajevanje razvojnih programov zaživel, vendar so še prisotne nekatere pomanjkljivosti zaradi sedanjega organiziranosti razvojne dejavnosti pri razvoju in načrtovanju novih izdelkov. Te se kažejo tudi v pomanjkanju aplikativnih raziskav, za katere v Kibernetiki še ni enotnih meril niti pogojev.

Razdrobljenost razvojnih kadrov in kapacitet v temeljnih organizacijah povzroča več težav: nezadostno izkoriščenost kadrovskega potenciala in specialne opreme, prepočasno izvajanje razvojnih nalog, kakovost izdelkov posameznih temeljnih organizacij varira, kar povzroča težave pri inženiringu prodaji izdelkov in še druge.

Vsemu temu se je moč izogniti. V razpravi je predlog o uveljavitvi dvostopenjske razvojne dejavnosti v Kibernetiki, poleg sedanjih razvojnih oddelkov v temeljnih organizacijah. Skupna raziskovalna enota v delovni organizaciji bi poleg razvoja novih izdelkov in tehnologij opravljala tudi aplikativne raziskave. S tem bi Iskra Kibernetika lahko v še večji meri konkurirala drugim firmam v svetu. Tak pristop k razvojni dejavnosti bi omogočil tudi maksimalno izkoriščenost strokovnega znanja delavcev vseh raziskovalnih enot Kibernetike in še uspešnejše povezovanje z zunanjimi raziskovalnimi ustanovami.

S sodelovanjem pri reševanju razvojnih nalog bo moč zagotavljati prenos znanja in izkušenj v vse temeljne organizacije, kar bo omogočilo bolj produktivno in bolj kvalitetno delo razvojov. Večja bo tudi možnost poglabljanja znanja s posameznih področij, kar pri sedanji razdrobljenosti razvojne dejavnosti ni bilo vselej mogoče.

VEČJA POZORNOST PRIDOBIVANJU ZNANJA IN STROKOVNIH KADROV

Drugi del posvetovanja so udeleženci obogatili z razpravo, ki je prispevala k oblikovanju zaključkov, kasneje bo izdelan pro-

(Nadaljevanje s 1. strani)

gram aktivnosti za čim hitrejšo izvedbo nove organiziranosti razvojno—raziskovalne dejavnosti v Kibernetiki, ki ga bodo obravnavali tudi samoupravni organi.

Mislili smo, da samo povezovanje v Sloveniji ne bi vodilo do dolgoročnih ciljev, ki bi jih morala celotna država posvetiti tej dejavnosti, in se bo zato moralo nadaljevati v vsej SFRJ.

Mislili smo, da je dogovarjanje, med katerim smo izgubljali energijo in trg, vsem nam odprlo oči, da to ne vodi nikamor in da zdaj lahko zares začnemo delati s prepričanjem, da je naša glavna prioriteta poenotenje programa, da dobavimo letos in v naslednjih letih čim več informacijskih sistemov po kriterijih, ki pravijo, da bo šel naprej le tisti razvojni program, ki bo imel najmanjši vložek devizne komponente, in pa tisti sistem, ki ga bo tržišče od nas zahtevalo. Mi ne mislimo razvijati in proizvajati ničesar, kar bi ne bilo za tržišče sprejemljivo. To pomeni, da imamo od vsega začetka zastavljen marketinški koncept, ki bo usmerjen v izvoz in za potrebe domače industrije.

S podporo, ki nam jo daje družba prek zakona in temeljev plana, v katerem smo zapisani kot glavna prioriteta dejavnost, bomo združeni res lahko uresničili vse cilje, ki smo si jih začrtali in ki jih družba od nas pričakuje.

Ali bi lahko na kratko podrobneje predstavili vašo DO Delta, ki je postala zdaj enakopraven in pomemben član Iskrine velike družine?

Delovna organizacija Delta je pred združitvijo štela 392 delavcev s povprečno izobrazbo med visoko in višjo izobrazbo. Več kot 56 % delavcev ima visoko in višjo izobrazbo. Povprečna starost je okrog 30 let. Povprečne izkušnje strokovnih delavcev na računalništvu pa so znašale okrog 4 leta. Ekonomsko smo bili tako usmerjeni, da je šel naprej le tisti program, ki je zagotavljal dohodek, zato smo vsa leta zelo dobro poslovali, tako da smo v letu 1980 ustvarili 200 milijonov din akumulacije, medtem ko lansko leto samo 68 milijonov din, to pa zaradi tega, ker smo imeli vse leto težave z repromaterialom in smo ta znesek dosegli predvsem z dejavnostjo na aplikacijah, servisu in pa uslugah, ki smo jih nudili tujim nadnarodnim družbam.

Na tak način smo torej preživeli, naredili pa bi seveda lahko več, če ne bi bilo zapore pri uvozu repromateriala.

Združeni s TOZD Računalniki zdaj predstavljamo čisto drugačen potencial, tako kvantitativno, saj nas je sedaj več kot 700, kot kvalitativno zaradi energije, predvsem pa glede plana, smo si ga zastavili v letošnjem letu, zato mislim, da bomo zato tudi eno propulzivnejših DO v sami SOZ Iskra.

Tretje vprašanje bom navezal na vašo zadnja izjavo v drugem vprašanju: katere so konkretne naloge v letošnjem letu, v že t.l.m. novi, razširjeni delovni organizaciji ISKRA DELTA. Zavedati se namreč moramo, da je pravzaprav prvo četrtletje že za nami in imamo do konca leta samo še tri kvartale?

»Prva stvar, ki nas zdaj čaka, je samopravno organiziranje in poenotenje programa. Ker pa se zdaj nahajamo kar na šestih lokacijah, se moramo zdaj tudi čim bolj naložiti in smiselno razporediti, tako da imamo prostorsko optimalno skupaj združene dejavnosti naše delovne organizacije. Dalje, da z materialom, prvo pošiljko prejemo nekje 15. maja, poskušamo narediti čim več, predvsem zato, ker imamo zelo veliko obveznosti do trga.

Te obveznosti predstavljajo prek 1,65 milijarde dinarjev tako, da je v teh okvirih zastavljen letošnji plan, ki pa je odvisen glavnem od možnosti dobav repromateriala, kakor tudi od organiziranja poenotenja proizvodnje. Zastavljeni kriterij pa je predvsem ekonomičnost.

To pomeni, da bomo naprej razvijali te programe, za katere je uspeh na trgu zagotovljen, ne samo na domačem, temveč tudi na tujem. Dalje, da imajo najmanjši vložek uvožene komponente, kar predstavlja naš stalni cilj, da te komponente stalno zmanjšujemo do tiste ekonomične stopnje, ki predstavlja za nas, v naših razmerah, optimalno in še to, da bomo v letošnjem letu skrbeli za to, da se kadrovsko okrepimo, kar pomeni, da se došolamo na določenih segmentih, ker smo pač prišli iz različnih programov. Temu izobraževanju, tako lastnemu kot našim kupcem, mislimo posvetiti največjo pozornost. Sanirati in normalizirati moramo tudi vzdrževanje zelo velike baze računalnikov, kar izhaja iz obstoječih obveznosti Delte in TOZD Računalniki.

Največji problem — poleg repromateriala — je na štartu Iskre Deltje oprema, uvoza za razvoj in proizvodnjo, s katero smo zelo na tesnem. Najnujnejšo opremo moramo dobiti še v letošnjem letu, da bomo lahko realizirali zastavljene naloge tako, kot smo si jih zastavili. Na vse to gledam optimistično, ker že naši prvi skupni dnevi in tudi sam referendum kažejo, da smo vsi komaj čakali, da bomo lahko spet začeli delati. Elan in klima sta zdrava. Vsi pa mislimo, da se bomo z ostalimi Iskrinimi delovnimi organizacijami čimprej morali čim bolj spoznati, povežati, da bi tako vsi skupaj lahko ustvarjali še več in boljše.

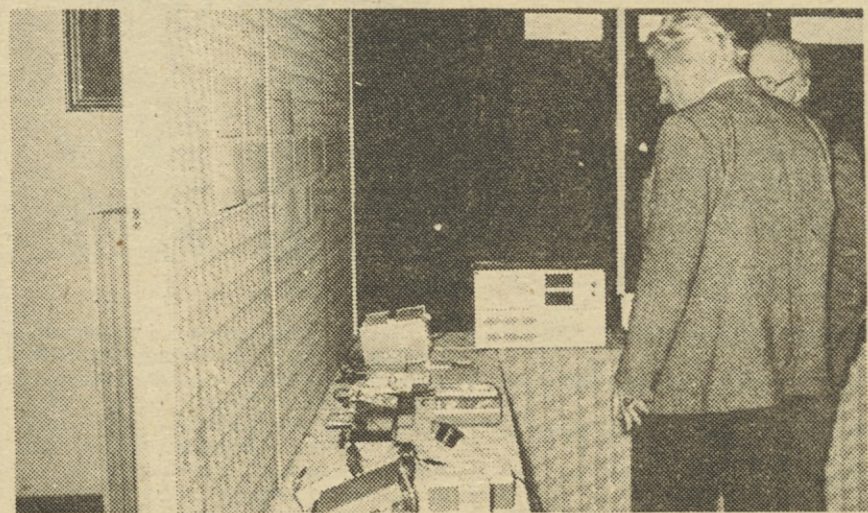
Razstava dosežkov Kibernetike je vzbudila veliko zanimanje.

gram aktivnosti za čim hitrejšo izvedbo nove organiziranosti razvojno—raziskovalne dejavnosti v Kibernetiki, ki ga bodo obravnavali tudi samoupravni organi.

Osnova za uspešno razvojno delo so strokovni kadri, ki jih ima Kibernetika še vedno premalo. Temu področju se v zadnjih letih namenja vedno večja skrb. Poleg speniranja se kadrovska struktura izboljšuje tudi z izobraževanjem ob delu. V teku so dialogi za organiziranje študija elektrotehnike v Kranju, če bo dovolj zanimanja med študenti. Redna oblika dela postajajo tudi obiski v srednjih šolah in predstavitve elektro poklicev.

Posebna pozornost je bila namenjena tudi dekletom, ki se zato v vedno večji meri odločajo za študij elektrotehnike. V nekaterih kranjskih celodnevni osnovnih šolah Iskra vpeljala tehnične krožke, ki mnogo prispevajo k usmerjanju učencev v ŠC Iskra glede na njihove interese in sposobnosti. Večjo pozornost bo treba nameniti tudi praktičnemu delu z učenci, saj sama teorija še zadošča za oblikovanje mladih strokovnjakov.

Razpravljali so opozorili tudi na rezervni kadri, ki jih v Iskri vse premalo izkoriščamo. Šibkost je tudi uporaba različnih sestavnih delov (kaset, gumbov, instrumentov ipd.). (Nadaljevanje na 3. strani)

Predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič si z zanimanjem ogleduje razstavo dosežkov Kibernetike.

Izid volitev

A) V delavski svet SOZD

DO Telematika:
1. Ivan FABJAN
2. Peter KUŠAR
3. Peter POLAK
4. Igor ŠORN
5. Miha ŠUBIC
6. Janez ŽAKELJ

DO KIBERNETIKA

1. Jože BIZJAK
2. Miro KALTENEKAR
3. Peter KOŠIR
4. Ivan PIVK
5. Jože POGAČNIK
6. Jože SIRC

DO ERO

1. Stane STARE
2. Brane SUHADOLNIK

DO Elektrooptika

1. Stanka AVBELJ
2. Stojan TROŠT

DO Elektrozveze

1. Dušan HREN
2. Rudolf KUMP
3. Alenka PUKL

DO ELEMENTI

1. Majda DERŽAJ
2. Jože PIRKOVIČ
3. Ivan RUPNIK
4. Franc ŠUNTA
5. Milan ZORN

DO BATERIJE ZMAJ

1. Franc MRHAR
2. Ignac STRMOLE

DO Kondenzatorji

1. Anton JELENIČ
2. Franc MAKOVEC
3. Marija SIMONIČ

DO Široka potrošnja

1. Matjaž ERZEN
2. Martin LAZAR
3. Franc KAVČIČ
4. Rado KOKALJ
5. Miran TAVČAR

DO Avtomatika

1. Vinko BABIČ
2. Meta CVEK
3. Marjan STERLE
4. Mirko TOMIČ
5. Tatjana VERBIČ

DO Avtoelektrika

1. Dušan BAŽATO
2. Alfonz PRINČIČ
3. Jože SELJAK
4. Drago URDIH
5. Valter VALENTINUZZI

DO Iskra Commerce

1. Ljubo BOBERA
2. Jože ČEBELA
3. Stane KLEMENČIČ
4. Jože VAJDA

DO IKM

1. Jaka FRANIČ
2. Greta ZALAZNIK

DO ZORIN

1. Marko HAFNER
2. Berto ŽITKO

DO Invest servis

1. Janez CERK
2. Darja ZAHRAĐNIK

DO Šolski center

1. Milan ADLEŠIČ
2. Gabrijel PERKO

DSSS SOZD

1. Olga HOMAR
2. Miloš PAVLICA

DO Iskra Delta

1. Rado FALESKINI
2. Slavko JURHAR

B) Odbor za samoupravljanje delavski nadzor

DO Telematika
1. Alojz GODLER
2. Pavel GOLOB

DO Kibernetika

1. Janez KRISTANC
2. Drago OBID

DO ERO

1. Tomo PIRC

DO Elektrooptika

1. Aleksander PAVLIN

DO Elektrozveze

1. Franc BOJC
2. Alojz ZAVODNIK

DO Elementi

1. Nevenka LAVRIČ
2. Silvo NAROB

DO Baterije Zmaj

1. Branimir GAUŠKI
2. Miroslav KRAŠEVEC

DO Kondenzatorji

1. Franc HITI
2. Marjan TOMAŽEVIČ

DO Široka potrošnja

1. Rado LISJAK
2. Albin PAHOR

DO AVTOMATIKA

1. Radivoje BOGDANOVIČ
2. Bruno SPITALER

DO Avtoelektrika

1. Tomislav MITIČ
2. Vida SELIŠKAR

DO Iskra Commerce

1. Staša JAGODIČ
2. Andrej VRHOVEC

DO IKM

1. Edo VENEC

DO ZORIN

1. Janez BONČA
2. Nada PAVLOVIČ — STRES

DO Šolski center

1. Franc ZUPAN

DSSS SOZD

1. Mirjam ČEHOVIN

DO Iskra Delta

1. Slavko ROŽIČ

Volilna komisija SOZD

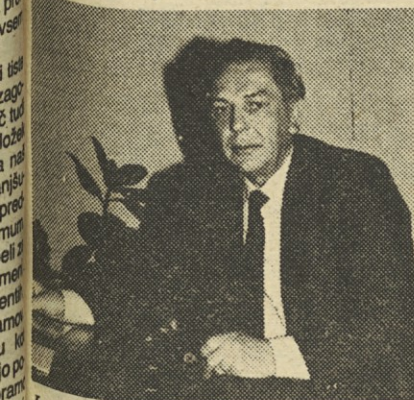

IV. zasedanje DS DO Kibernetika

V Kranju se je 30. aprila 1982 sestel delavski svet DO Iskra Kibernetika. Obravnaval je dosedanje priprave na izdelavo dolgoročnega plana delovne organizacije in SOZD Iskra. Imenoval je tudi skupino delavcev, ki bo sodelovala pri izdelavi plana sestavljene organizacije.

Delegati so bili seznanjeni s programom aktivnosti akcije »Nič nas ne sme presenetiti 82-83«. Delavski svet je potrdil program aktivnosti. Sprejel je tudi sklep o uvedbi dežurne službe ob prostih dnevih in praznikih v DO Kibernetika. Dežurno službo bo po potrebi organiziral oddelek za varnost. Zaradi reorganizacije Elektromehanike je delavski svet v skladu z veljavnimi zakoni imenoval nov štab civilne zaščite za področje Savske loke 4. Za poveljnika štaba je bil imenovan Anton Bozovičar.

Na ponovni razpis za mesto glavnega direktorja Kibernetike se je prijavil kot edini kandidat Peter Kobal, diplomirani inženir strojništva, sedanji direktor proizvodno-tehnološkega področja. Delavski svet je na predlog komisije za razpis in imenovanje glavnega direktorja Petra Kobala imenoval za glavnega direktorja DO.

Ivan Cvar.

Peter Kobal.

Novi direktor se je zahvalil delegatom za zaupanje in ocenil sedanji položaj Kibernetike na osnovi doseženih rezultatov v prvem trimesečju. Opredelil je tudi ključne naloge delovne organizacije v prihodnjem obdobju.

Ob tej priložnosti se je zahvalil Ivanu Cvaru za velik prispevek, ki ga je dal Iskri s svojim dolgoletnim in uspešnim delom na področju kadrovske politike ter za prispevek pri izvedbi reorganizacije in vodenju delovne organizacije v prvem trimesečju. Ivana Cvara so delegati zborov Skupščine občine Kranj na prvi seji 14. aprila 1982 izvolili za predsednika skupščine občine. Peter Kobal mu je ob odhodu na novo delovno mesto zaželel veliko zadovoljstva, uspehov in osebnih sreč.

V nadaljevanju zasedanja je delavski svet potrdil pristop k naslednjim samoupravnim sporazumom:

- o združevanju sredstev za pokritje investicijskih in obratovalnih stroškov poslovnega letala,
- o medsebojni delitvi soustanoviteljskih pravic za združevanje sredstev za proizvodnjo TV barvnih katodnih cevi in
- o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronike.

A.B.

PROGRAMSKA ZASNOVA DO KIBERNETIKA

(Nadaljevanje z 2. strani)

bi morali biti enotni v celotni Iskri. Dogaja se celo, da v isti delovni organizaciji podvajajo razvoj določenih instrumentov in naprav. Veliko je tudi podvajanje med posameznimi DO.

Kritično je bilo ocenjeno veliko število razvojnih nalog. Prizadevanja, da bi jih skrčili na res najbolj pomembne strateške programe, le počasi napredujejo, kar je odraz prevelike razdrobljenosti razvojnih programov temeljnih organizacij. Veliko oviro pomeni pomanjkanje sodobne opreme, brez katere ni moč ustvarjati sodobnih izdelkov. Akcije za opremljanje razvojov so že stekle.

Potrebno bo izboljšati razmere za nemoteno in ustvarjalno delo razvojnih delavcev. Miloš Kobe, član poslovnega kolegija SOZD Iskra je pozdravil pristop Iskre Kibernetike k opredeljevanju smeri njenega bodočega razvoja, ki mnogo obeta. Prizadevanja Kibernetike so v celoti v skladu z dogovori v SOZD Iskra, je dejal Miloš Kobe. Nanizal je podatke o splošni situaciji razvojno—raziskovalne dejavnosti v sestavljeni organizaciji. Poudarek dajemo programom, ki so izvozno usmerjeni, in profesionalizaciji proizvodov. Trdna osnova za to so velika vlaganja v razvojno—raziskovalno dejavnost (do leta 1985 naj bi zanjo namenili že prek 5 odstotkov od celotnega prihodka).

Povečujejo se tudi združena sredstva za strateške razvojne projekte. V Iskri smo dosegli, da ne razpravljamo več o potrebnosti vlaganja in znanje in razvoj.

V nadaljevanju svojega referata je Miloš Kobe opozoril na vzroke za prepočasne dosežke naše razvojno—raziskovalne dejavnosti. Dejal je, da inovacijskega procesa ne pojmuje in ne organiziramo celovito. Veliko imamo razvojnih rezultatov, premalo pa prenosa znanja. Rešitev je v projektnih inovacijskih timih, o čemer smo že veliko govorili, pa premalo naredili, je ocenil M. Kobe.

Tudi on je opozoril na največjo oviro: pomanjkanje sodobne razvojno—raziskovalne opreme. V elektroniki ni moč ustvarjati le s papirjem in svinčnikom. Uvozne omejitve so nas tu udarile najmočnejše. Iskra Kibernetika naj bi bila nosilka akcije za opremljanje razvojnih oddelkov s sodobno merilno in testno opremo.

Več moramo razmišljati v smeri prilagajanja novim razvojnim trendom v svetu, usmeritvi SR Slovenije za intenzivni razvoj znanja in čim večji izvoz.

Kljub vsem gospodarskim problemom smo optimisti. Narediti moramo vse za uresničitev načrtov. DO Iskra Kibernetika ima pri tem izredno pomemben delež in vse pogoje, da svoje cilje tudi uresniči, je zaključil Miloš Kobe.

Alojz Boc

RAZGOVOR Z IVOM KLEŠNIKOM, SVETOVALCEM KPO ZA INVESTICIJSKO DEJAVNOST

Več pozornosti investicijam

Od investicij, od vlaganj v posodabljanje in modernizacijo proizvodnje je odvisen naš jutrišnji dan. Vendar pa z investicijami v teh zaostrenih gospodarskih pogojih le ni vedno vse tako, kot bi želeli. Da bi o tem aktualnem problemu izvedeli kaj več, smo se obrnili na svetovaleca KPO za investicijsko dejavnost Iva Klešnika, ki se je naši želji ljubeznivo odzval.

Za celotno Iskro investicijsko dejavnost je izrednega pomena to, kako se širše, družbeno obravnavajo njeni projekti. Kaj nam lahko poveste o sedanjem stanju teh projektov?

»Odobrovanje projektov iz leta 1981 se je zavleklo v letošnje leto. Skozi prvi filter strogega preverjanja je šlo 15 investicij, izmed 25 predloženih investicijskih bankam, pa je bilo odobrenih 10, če k temu prištejemo še sovlaganje sredstev v izgradnjo tovarne katodnih cevi v okviru EI Niš. Trajalo pa je izredno dolgo, da smo uspeli bankam dokazati, da so naše, predložene investicije pravilne in zadosti pripravljene. Sedaj lahko rečemo za deset naših projektov, ki so družbeno že preverjeni, da so v končni oz. zaključni fazi. Za osem projektov smo ob koncu decembra 1981 dobili soglasje republiške komisije za oceno investicij, za dva projekta pa enako soglasje v mesecu marcu 1982, tako da je konzorcij v začetku aprila lahko že dokončno odobril predlog temeljnih bank za sklenitev pogodb o zadevnih investicijah.«

Kateri projekti so to?

»Praktično so zdaj sprejete naslednje investicije:

1. Center za elektrooptiko, ERO, Infrastruktura Stegne, Feriti, Energetski kondenzatorji II, Elektromotorji Idrinja, Keramični kondenzatorji, Gospodinski aparati, Vžigalne tuljave Soča, Sovlaganje v EI.

Koliko časa je bilo torej potrebno za sprejetje omenjenih projektov?

»Od začetka leta 1981, ko smo vložili prioritetni vrstni red v banko. Pripravljenost projektov je bila zelo različna in smo zato na bančna mnenja čakali kar 11 mesecev, za dva projekta pa še več, namreč do konca februarja 1982.

Prvih sedem projektov, predloženih republiških komisiji, je bilo sicer odobrenih že na prvi obravnavi, kar pomeni, da so bili zares dobro pripravljeni. Vendar pa sta bila dva projekta obravnavana šele letos. Eden je bil sicer odobren takoj, drugi pa je bil spet odložen in potrjen šele na drugi obravnavi.«

Kaj pravite na to sedaj?

»Vsekakor je trajalo sorazmerno dolgo, da smo uskladili vsa vprašanja med strokovnimi službami, bankami in konzorcijem pomembno pa je, da republiška komisija ni imela bistvenih pripomb na projekte, tako glede kvalitete, kot tudi glede njihove skladnosti z družbenimi usmeritvami in načrti.

Seveda pa smo z zavlačevanjem, če-mur je vzrok tudi to, da so banke v tem času imele premalo denarja za te namene, izgubili kar celo investicijsko leto, saj smo prve projekte, odobrene v letu 1980, izvajali šele leta 1980—1981.

Kako pa je s projekti Iskre iz leta 1981?

»Projekti iz leta 1981 so prenešeni v 1982. leto. Od teh projektov dva že izvajamo, (optika in Feriti), drugi pa so tik pred pričetkom. Kljub zaostreni investicijski dejavnosti in prizadevanjem družbe, da se investicije spravijo v okvir razpoložljivih sredstev investitorjev in tistih, ki sodelujejo v združenih sredstvih, so Iskrine investicije iz leta 1979 na 1980 še kar normalno rastle. V letu

1981 — v primerjavi z letom 1980 — so že znižane tudi če ne upoštevamo spremembe cen. To zavlačevanje pri odobrovanju investicijskih kreditov v letu 1981 pa pomeni, da bodo investicije v letu 1982 v odnosu na leto 1981 še padle.«

To nedvomno povzroča težave?

»Seveda, v našem primeru pomeni to velik problem, zato ker so nam zmanjšane možnosti za nakup opreme, ki je za hitro razvijajočo se industrijo in tehniko ter proizvodni program, kakršen je Iskrin izrednega pomena. Le malo opreme, ki jo rabi elektronika današnjega časa, namreč lahko dobimo doma. Uvozne možnosti pa se še bolj zožujejo tako zaradi devizne situacije kot tudi domače, dinarske. To pa pomeni, da bo ogrožena možnost modernizacije proizvodnje in hiter prodor na tuje trge z novimi proizvodi.«

Kaj to pomeni konkretno v sedanji situaciji?

»Zoževanje možnosti nakupa opreme s konvertibilnega področja, ki jo pri nas najbolj potrebujemo.

In kaj nam lahko poveste o planu projektov za leto 1982?

»V začetku leta 1982 smo predložili konzorciju Ljubljanske banke Združene banke za uresničevanje razvojnih programov Iskre prioritetni vrstni red za devet investicijskih projektov in ga v mesecu aprilu na predlog investicijskega odbora iz samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev v Iskri in sklepov DS SOZD Iskre razširili za še dva projekta, tako da je v predlogu konzorciju sedaj 11 investicijskih projektov, ki so naslednji:

Hišne telefonske centrale, števc, industrijska avtomatika, polprevodniki,

hibridi, projekt relejev, napajalne naprave, nadaljevanje infrastrukture Stegne, livarna Komen, projekt Mura, Združena sredstva za surovinsko bazo.

Poudariti velja, da so želje Iskrinih investorjev v tem letu dokaj normalne, objektivizirane, ne prenapete. Na to kaže že dejstvo, da smo v dveh letih prej predložili manj projektov in menim, da to pomeni, da se je stanje na tem področju res normaliziralo. Ob tako realnih željah je bilo seveda tudi investicijske projekte lažje usklajevati.«

Ali to pomeni določeno streznitev, da ne bo več dosedanjih težav?

»Spet se pojavlja problem, da smo kljub temu, da so predlagalci projektov trdili, da so le-ti pripravljeni, do današnjega dne v banke vložili le dobro polovico projektov. To pa daje bankam možnost, ker obravnavajo celotni paket investicij, da bo spet prišlo do časovnega premika in se bodo tako projekti iz leta 1982 premaknili v leto 1983.«

Kaj je torej treba storiti?

»Vsi, ki projektov v banke niso vložili, bi morali pohiteti, da bi strokovne službe mogle prirediti normalno delati, saj bomo sicer morali bankam reči, da projekti, ki do določenega roka niso bili vloženi v temeljne banke, ne pridejo v poštev za letošnje leto.«

In kakšno je, ob koncu razgovora, vaše sporočilo?

»Problem je akuten in težak predvsem za tiste, ki so projekte pripravili pravočasno in ki bodo z realizacijo povečali izvoz, pa morajo čakati na tiste, ki projektov niso pravočasno pripravili. Sicer so strokovne službe banke že začele s preverjanjem projektov, da bi tako pridobile na času, vendar se na to ne smemo zanašati. To sicer ni sistem dela, ampak je le poskus, strokovnih služb bank kako bi nam pomagale in strokovna opravila, ki so možna, kljub temu že opravljajo predhodno.«

Mara Ovsenik

Ameriški gostje v Telematiki

Člani ameriške delegacije so se zanimali za naš samoupravni sistem obvladovanja in so zastavljali zelo konkretna vprašanja.

V torek, 20. aprila je Iskra Telematika obiskala skupna ameriška delegacija demokratske in republikanske stranke, ki so jo sestavljali predsedniki obeh strank iz različnih zveznih držav Amerike.

Gostje so si ob spremstvu Franca Ša-

lija, člana CK ZKS in predstavnikov Iskre, ogledali proizvodnjo Iskrinih telekomunikacij na Laborah, nato pa so jih naši predstavniki v sproščenem pogovoru seznanili z organizacijo poslovnega in samoupravnega sistema SOZD Iskra in tudi širše družbene skupnosti.

Temelji razvoja sistema samoupravnega obveščanja v DO Telematika

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

NAČINI IN SREDSTVA OBVEŠČANJA

Celovitost sistema samoupravnega obveščanja je med drugim pogojena tudi s celovito uporabo vseh možnih načinov in vseh (ekonomsko) dostopnih sredstev obveščanja. Se posebej v današnji zaostreni gospodarski situaciji je zelo pomembno, kako bomo samoupravno obveščanje organizirali in vodili iz tega vidika.

Cilji obveščanja morajo biti doseženi. To je osnovno izhodišče, pomeni pa, da obstoječih, oz. potrebnih informacijskih tokov ne smemo ukinjati ali zavirati, zlasti ne, če ne-spornost potrjujejo svojo učinkovitost. Zelo pa je pomembno, kako jih bomo dograjevali, organizirali in vodili, da bodo veliki rezultati lahko doseženi s čim manj finančnih sredstev.

Že v nekdanji Elektromehaniki so bili uporabljeni skoraj vsi načini komuniciranja, ki so potekali v ustni in pisni obliki ter na štirih ravneh: sindikalna (samoupravna) delovna skupina TOZD oz. delovna skupnost, DO in SOZD. Med oblikami ustnega ali nepo-

srednega komuniciranja so bili sestanki samoupravnih oz. sindikalnih delovnih skupin, zbori delavcev, seje samoupravnih organov, sestanki družbenopolitičnih organizacij in delegacij, tiskovne konference, razna ustna obvestila preko internega ozvočenja itn. Med oblikami pisnega ali posrednega komuniciranja pa smo zabeležili materiale za seje organov upravljanja, družbenopolitičnih organizacij, delegacij in drugih organov in organizacij, zapisknike s sej in sestankov ter druga pisna obvestila, oglasne deske, plakate, letake, knjižnico, periodične biltenne temeljnih organizacij, občasne oz. priložnostne publikacije o DO, njeni dejavnosti, proizvodih ipd, izdelavo dokumentarnih in propagandnih filmov v zvezi z delom in poslovanjem DO, periodični bilten DO, glasilo SOZD, ter nazadnje tudi glasilo DO. Prav s slednjim pa so se stvari na področju obveščanja v Elektromehaniki začele bistveno spreminjati. Zakaj?

Najprej je treba ugotoviti, da so se vse našteje oblike obveščanja odvijale izredno neorganizirano, oz. zlasti med seboj nepo-

vezano in neodvisno. O problemih, ki so iz takega odnosa na področju obveščanja nastali, sem pisal že v eni preteklih števil glasila. Zlasti je šlo za velike razlike v stopnji razvoja samoupravnega obveščanja v različnih okolišjih Elektromehanike, kar je prinašalo prenekatero zagate v samoupravne odnose, vrh tega pa tudi informatorjev in finančna sredstva za obveščanje niso bila racionalno koriščena, oziroma niso ponudila ustreznih rezultatov.

V teh odnosih je edino stabilnost s svojo kontinuiteto predstavljalo glasilo SOZD »Iskra«, ki pa s svojo površinsko uredniško politiko, pogojeno z dislociranostjo in skromnim obsegom objektivno ni moglo pokrivati vseh potreb po obveščanju, kakršno je potrebno za orientacijo in odločanje vseh delavcev v vseh številnih temeljnih organizacijah in DO v SOZD Iskri.

Po (v teh zapisih že omenjenem in citiranem) avtorju S. Iliču bi idealno rešitev pomenila glasila TOZD (vključno z ustanavljanjem informacijskih centrov v TOZD). Temu načelno velja pritrditi, vendar — kot že rečeno — ni tudi ekonomsko sprejemljivo. Zato smo v sistemu obveščanja DO Telematike dali največji poudarek glasilu DO, ki pomeni osrednje informatorje delavcev Telematike, glasilu SOZD »Iskra« pa smo namenili vlogo koordinatorja odnosov na področju obveščanja med DO v SOZD Iskra. Oglejmo si zadevo bolj podrobno, ker bomo s tem odgovorili tudi na že prej zastavljena »zakaj?«

Glasilo DO (»TELEMATIKA«)

Glasilo DO je že v okviru nekdanje Elektromehanike na področju obveščanja zelo hitro in uspešno ustvarilo nove odnose. V prispodobi bi lahko rekli, da je postavilo temeljno piko na i obstoječih odnosov na področju obveščanja, vendar tokrat v pozitivnem smislu. Ni torej napravilo dodatne zmede, pač pa je oznanilo nek red, ki se je potem uresničil in se danes — že v okvirih novih DO kranjske Iskre — izpolnjuje.

Vse nekdanje oblike že opisanega internega obveščanja so ostale, vendar so ob globalni informacijski sliki, ki jo (razmeroma uspešno) uresničuje glasilo DO, postale bolj razumljive in povezave, ter s tem bolj učinkovite. Upam si zapisati, da je nastala izredno ugodna sinteza, ki lahko zadovolji potrebam po samoupravnem obveščanju, čeprav samo v okvirih DO.

Z izpolnjevanjem tega odnosa si kmalu ne bo več možno predstavljati glasila DO kot vodilnega informatorja DO, niti ne ostalih oblik obveščanja, ki bi lahko zadostile same po sebi. V prihodnjih odnosih glasilo DO ne bo moglo ostati osrednje sredstvo obveščanja v klasičnem smislu tega pojma, prav tako pa tudi druge oblike obveščanja ne bodo mogle same zagotoviti potreb po popolnem samoupravnem obveščanju. Vse bo postalo eno in enakovredno ter med seboj soodvisno v sistemu samoupravnega obveščanja, ki ga razvijamo. Samo popolna in-

tegracija vseh sredstev obveščanja lahko ustvari kar najbolj popolno informacijsko sliko, ki naj bo v pomoč delavcem celotne DO pri (prav tako složenem) reševanju problemov iz dela in življenja DO. Učinkovita integracija s pravilno razdelitvijo vlog posameznih informacijskih dejavnikov pa prav gotovo pomeni določeno racionalnost in s tem ekonomsko prednost. Gospodarno se bomo na področju obveščanja obnašali predvsem takrat, če bomo znali pravilno oceniti, kateri način, oz. sredstvo obveščanja v posameznih primerih uporabiti, da bomo v okviru postavljenega sistema najbolj racionalno dosegli željeni, oz. potrebni cilj.

Glasilo DO (»TELEMATIKA«) je temeljna in stalna oblika obveščanja, katere vsebina je namenjena predvsem delavcem TOZD in delovnih skupnosti DO Iskre Telematike. V pravilnik o obveščanju smo zapisali, da »je glasilo namenjeno medsebojnemu povezovanju in obveščanju delavcev v TOZD in delovnih skupnostih Telematike in je aktiven sooblikovalec gospodarskega, strokovnega in družbenopolitičnega življenja in dela ter javna tribuna delavcev DO.«

Glasilo je nastalo z namenom, da bi spodbujalo gospodarske, strokovne in organizacijske ukrepe in utrjevalo ter razvijalo samoupravne socialistične odnose, krepilo družbeno zavest in širilo splošno znanje in razgledanost zaposlenih. Glasilo DO opravlja funkcijo osrednjega informatorja DO in se vključuje v delegatski sistem kot njegov integralni del.

(Se nadaljuje)

Najboljši rezultati v tolminski Iskri

Zadnja dva dneva prejšnjega meseca smo na zborih delovnih ljudi v novogoriški Iskri — Avtoelektriki obravnavali poslovanje te delovne organizacije v prvih treh mesecih letošnjega leta. Problematika poslovanja v tem kvartalu je v marsičem podobna problematiki iz minulega leta, še vedno pa izstopa pomanjkanje raznih vrst repromateriala.

Težke razmere na nabavnem trgu so bile glavni omejitveni faktor pri realizaciji plana proizvodnje tudi v letošnjem letu. Vrednost proizvodnje ovrednotene po stalnih cenah je bila sicer za skoraj 9 % večja kot v lanskem enakem obdobju, vendar je potrebno pri ocenjevanju tega rezultata upoštevati, da je bila proizvodnja v lanskem enakem obdobju, zelo nizka.

V tem obdobju smo dosegli 21 % letnega plana proizvodnje, s čimer ne moremo biti zadovoljni. Vrednost proizvodnje je bila manjša od četrte letnega plana v vseh TOZD, razen v TOZD AET Tolmin, kjer je proizvodnja potekala zelo zadovoljivo, saj je za 30 % večja kot v lanskem prvem trimesečju in znaša prek 27 % letnega plana.

Kljub težavam pri plasmu nekaterih izdelkov in pomanjkanju drugih, ki bi jih lahko prodali v večjih količinah, je dosežena vrednost prodaje približno v planiranih okvirih. V primerjavi z lanskim prvim trimesečjem je vrednost prodaje sicer za prek 28 % večja, vendar upoštevajoč visoko inflacijo v lanskem letu ta porast ni zelo visok.

V obravnavanem obdobju se je zelo povečala prodaja na tuja tržišča. Zaradi sprememb obračunskih tečajev v mesecu februarju je letos težko primerjati podatke o izvozu med leti in s planom. Če izračunamo dinarsko protivrednost izvoza po novih tečajih ZIS tako v letu 1982, kot tudi v letu 1981 nam podatki pokažejo, da je izvoz v letošnjem prvem trimesečju za cca 80 % večjih od izvoza v lanskem letu in da je bila dosežena približno tretjina letnega plana. Celotni prihodek je kljub visoki neplačani realizaciji za 33 % večji od celotnega prihodka v enakem obdobju lani.

Število zaposlenih se je še nadalje zmanjševalo. Ob koncu meseca marca je bilo zaposlenih 22 delavcev manj kot ob koncu lanskega leta in 51 delavec manj kot v lanskem mesecu marcu. Povprečni netto OD na zaposlenega je v obravnavanem obdobju znašal 11.721 dinarjev, kar je za 30,5 % več kot v enakem obdobju lanskega leta.

Rezultate izračuna poslovnega uspeha za obdobje prvega trimesečja je potrebno zelo previdno vrednotiti predvsem zaradi možnih slučajnih vplivov, ki se v kratkem obračunskem ob-

dobju močneje odražajo na rezultat. Način izračuna poslovnega uspeha v letošnjem letu se je nekoliko spremenil. Prihodki TOZD-DES in KOMERCIALA niso več izkazani kot udeležba v skupni prihodku, ampak kot prihodki doseženi s svobodno menjavo dela.

Sprememba povečuje celotni prihodek in porabljen sredstva, kar je bilo pri izračunu indeksov porasta glede na prvo trimesečje lanskega leta upoštevano. Ker gospodarski načrt za leto 1982 še ni bil sprejet so prihodki za TOZD skupnega pomena in DSSS izračunani na podlagi gospodarskega načrta za leto 1981. Stroški združevanja v SOZD in del dohodka za DSSS SOZD so vkalkulirani na podlagi sprejetega gospodarskega načrta SOZD za leto 1982.

Rezultati poslovanja so letos bistveno slabši kot v lanskem letu, kar je v skladu s pričakovanji. Na slabše rezultate je vplivalo zlasti povečanje amortizacijskih stopenj, saj se je amortizacija povečala od 27.184.000 din v prvem trimesečju lani na 75.621.000 din v prvem trimesečju letos in zelo visoko povečanje obresti.

Med ostalimi pomembnejšimi stroški so se močno povečale še neproizvodne storitve, predvsem zaradi drugačnega načina obračuna interne devizne stimulacije, med drugimi poslovnimi stroški pa so se močno povečali stroški reeskonta menic. Ostali stroški so naraščali v primerjavi s celotnim prihodkom dokaj umirjeno, to velja tudi za stroške materiala, ki so se sicer gibali po TOZD zelo različno, skupaj pa so naraščali počasneje od celotnega prihodka.

Ob prvem obračunu v letu 1981 so vse TOZD izkazovale pozitiven rezultat poslovanja, v letošnjem letu pa izkazujejo izgubo v TOZD ŽARNICE IN TOZD DES. Izguba v TOZD Žarnice je posledica enakih vzrokov, ki so povzročili poslovanje z izgubo že v letu 1981. To so predvsem visok porast cen materiala in veliko povečanje obresti, delno tudi kot rezultat sprememb tečajev valut. Izguba v TOZD DES pa je posledica uporabe elementov iz plana 1981 za izračun celotnega prihodka v letošnji bilanci.

Vse ostale TOZD so poslovanje zaključile brez izgube, vendar z zelo skromnimi rezultati.

M.R.

na področju izvoza. Postopno, vendar vztrajno zmanjšujemo uvoz materiala za naše izdelke, zmanjšuje se tudi uvoz režijskega materiala. Lahko se že pohvalimo, da orodij, ki so potrebna za proizvodnjo Avtoelektrike praktično ne uvažamo več. To pa so dejstva, na katera bi bil ponosen sleherni kolektiv.

»Vsi se dobro zavedamo«, je nadaljeval Peter Mivšek, »da poslujemo v zelo zaostrenih gospodarskih pogojih. Kljub temu pa nesporno velja ugotoviti, da bi lahko tako doma, kot v tujino prodali več izdelkov, kot jih lahko izdelamo. V tem trenutku so zaloge naših gotovih izdelkov pod kritično mejo. To sem povedal predvsem zato, ker je to dokaz, da proizvajamo izdelke, ki jih tržišče potrebuje in kljub gospodarski krizi obstoj tega kolektiva ne more in ne sme biti vprašljiv. To pa še ne pomeni, da v prihodnosti ne bo težav, predvsem z oskrbo z repromateriali. Prepričan pa sem, da bomo s trdno voljo in uspešnim ter dobrim delom prehodili zahtevano pot.«

V nadaljevanju se je glavni direktor dotaknil tudi nekaterih negativnih pojavov, ki kvarno vplivajo na delovno storilnost. Predvsem je tu mislil na peščico posameznikov, ki hočejo pod demagoškimi parolami, češ, da niso razrešeni dohodkovni odnosi med TOZD zakriti svojo neuspešnost in si zagotoviti nemoten in miren obstoj v senci nekega namišljenega skupnega prihodka, oz. solidarnosti in s tem tudi onemogočiti delavcem, da resnično odločajo o svojih rezultatih dela.

Prav tako se nekatere strukture nočejo sprijazniti z dejstvom, da bi se opredelili za tak sistem nagrajevanja, po katerem bo v skladu z zakonom o ZZD tudi njihovo delo možno meriti in ga ustrezno tudi nagrajevati. Oba pojava zelo kvarno vplivata na delo in medsebojne odnose, zato jima bomo morali vsi skupaj odločno stopiti po robu.

Kot smo že omenili, so uspešen kulturni program izvedli učenci in učenke osnovne šole iz Šempetra, vsem nastopajočim pa se je kolektiv Avtoelektrike zahvalil z bučnim aplavzom. Tako je dobilo praznovanje 1. maja še veličastnejši pomen.

Marko Rakušček

DO AVTOMATIKA — TOZD SESTAVNI DELI

Mladinska dejavnost

TOZD Sestavni deli šteje 105 mladink in mladincev. Povezani smo v osnovno organizacijo ZSMS naše TOZD, na čelu katere je predsedstvo s svojo predsednico, sekretarjem, blagajnikom in še desetim člani.

Osnovna organizacija se vse od svojega začetka trudi, da bi delo mladine zaživelo, da bi premagali mrtvilo, ki tako rado poseže v kolese našega dela. Prav v zadnjem času se je aktivnost opazno izboljšala. V naši temeljni organizaciji smo sprejemali pomembne akte kot so: Samoupravni sporazum in Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in za skupno porabo ter nadomestil in dodatkov, ki pripadajo delavcem, ob katerem mladina ni samo stala ob strani, ampak je aktivno sodelovala pri razpravah in oblikovanju pripomb. Zavedamo se, da so to pomembni koraki k izboljšanju družbeno-ekonomskega pa tudi samoupravnega položaja delavca. Urejanje tega pa mora biti poglavita skrb mladinske organizacije.

Na področju kadrovske politike in izobraževanja bomo morali storiti še več, kot smo do sedaj. Trije naši predstavniki so se udeležili seminarja politične šole za konferenco mladih delavcev, udeležili pa smo se tudi programske konference KS ZSMS SOZD — oboje v decembru preteklega leta.

Na področju informiranja se prav tako trudimo, da ne bi delo zaostajalo. Pripravili smo članke in sodelujemo pri oblikovanju glasila naše temeljne organizacije — Informatorja.

V dokaz, da aktivnost na področju športa in kulture ne miruje, smo organizirali izlet na Kope. Udeležencev je bilo trideset in vsi so bili z izletom zadovoljni. Kmalu bomo začeli z akcijami za čistejšo okolje tovarne in se udeležili krvočajalske akcije, ki jo bomo pripravili skupaj z našo osnovno organizacijo sindikata. OK ZSMS Ljubljana — Bežigrad pa smo že posredovali imeni dveh kandidatov za udeležbo na MDA v letošnjem letu. Dobro sodelujemo z našimi »sosedmi« — z OO ZSMS TOZD Naprave za energetiko, skupaj smo pripravili proslavo ob kulturnem prazniku. Slabo pa smo povezani z OO ZSMS DO Iskra Avtomatika, le nekoliko boljša povezanost je s KS SOZD-a.

Volje za delo je veliko, prav tako tudi načrtov. Še so pred nami področja, kjer še vedno nismo dovolj dosegli in zavedamo se tudi, da nas uspehi na drugih področjih ne smejo uspraviti. Še bolj se bomo trudili zainteresirati čim večje število mladih, da bo mladinska organizacija res tista, ki se aktivno bori, zastopa in usmerja mladinske interese.

Spomin na Tita

V torek, 4. maja, ko smo po prvomajskih praznikih prišli spet na delo, smo se žalostjo in bolečino v srcih spomnili na 4. maj pred dvema letoma, ko je v Ljubljani umrl Josip Broz Tito. Žalosten spomin smo obeležili tudi v novogoriški Iskri — Avtoelektriki, saj smo postavili pred vhod v delovno organizacijo njegovo sliko, na oglasne deske pa plakate s kratkim opisom njegove bogate življenjske poti in njegove dediščine za vse naše narode in narodnosti. Naš posnetek prikazuje vpis v knjigo žalosti pred dvema letoma pred vhodom v Iskra — Avtoelektriko.

AVTOELEKTRIKA

Zadnje zasedanje DS DO

Delegati delavskega sveta delovne organizacije Iskre — Avtoelektrike Nova Gorica so se zbrali v petek, 23. aprila na zadnje zasedanje v njihovi mandatni dobi. Obravnavali so še »zadnje« točke, pomembne do volitev novih članov v samoupravne organe, zato preglejmo na kratko dnevni red zasedanja.

Glavni direktor Peter Mivšek je najprej podal pregled izvrševanja sklepov prejšnjega zasedanja. Le-ti so bili v celoti sprejeti in izvedeni. Delegati DS so nato pregledali in sprejeli finančno poročilo za lansko leto ter poročilo o delovno finančnem poslovanju in plan deviznega poslovanja v letošnjem letu.

V nadaljevanju zasedanja so delegati obravnavali in sklepali o planu potreb

sklada skupne porabe za letošnje leto, ter dali »zeleno luč« za pristop k investiciji v tovarni vžigalnih tuljav in drugo opremo v Bovcu za gradnjo dislokacije obrata v vasi Soča v Trenti. O tekcu, oz. začetku del gradnje bomo ročali na drugem mestu saj pristop k investiciji to tudi zasluži.

In kot zadnji sklep, ki so ga sprejeli, je bil razrešnica dosedanemu pomočniku glavnega direktorja za splošne družbenopravne zadeve Danilu Bašiču, ker odhaja na novo delovno mesto — predsednika občinskega sindikata sveta Nova Gorica. V zvezi s tem je glavni svet imenoval za vršilca dolžnosti pomočnika glavnega direktorja berta Žerjala, dosedanjega vodjo sektorja za organizacijo in študij dela.

SOZD ISKRA, IZOBRAŽEVALNI CENTER, LJUBLJANA

V skladu s programom za uvajanje krožkov za izboljšanje proizvodnje v Iskri, sklepa pom KPO SOZD Iskra in področnih kolegijev za kakovost, razvojno raziskovalno delo, javnost ter kadrovske dejavnosti in izobraževanje in na osnovi dogovora s KOS SOZD Iskra

razpisujemo STROKOVNO USPOSABLJANJE po programu:

UVAJANJE KROŽKOV ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE

v času od 17. 5. — 20. 5. 1982

Strokovno usposabljanje je namenjeno pospeševalcem krožkov za izboljšanje proizvodnje.

Krožki za izboljšanje proizvodnje so množična oblika za aktivno vključevanje delavcev za izboljšanje procesa in izdelkov. Krožek za izboljšanje proizvodnje združuje 5—12 delavcev, ki opravljajo podobna dela in naloge, se redno sestajajo po eno uro na teden pod vodstvom vodje krožka in prostovoljno z namenom, da ugotavljajo probleme, analizirajo vzroke in izvedejo ali predlagajo izboljšave.

Pospeševalec je delavec s primerno strokovno izobrazbo in temeljitim znanjem, ki pozna in obvlada tehnike dela v krožku ter je seznanjen tudi s teorijo in principi delovanja krožkov v drugih sredinah. Sposoben mora biti tudi svoje znanje prenašati na druge in koordinirati ter usmerjati delovanje krožkov. To znanje pridobi na posebnem specializiranem seminarju.

VSEBINA:

1. OSNOVE KROŽKOV ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE

- 1.1. Družbeno politična izhodišča in cilji delovanja krožkov za izboljšanje proizvodnje
- 1.2. Model krožka za izboljšanje proizvodnje
- 1.3. Značilni problemi in doseženi rezultati
- 1.4. Motivacija v združenem delu
- 1.5. Krožki kakovosti na Japonskem
2. NAČIN IN TEHNIKA DELA V KROŽKU
- 2.1. Tehnike za reševanje problemov v krožkih
- 2.2. Statistične metode za vodje krožkov
- 2.3. Praktičen primer reševanja problema z uporabo tehnik dela.

3. UVAJANJE KROŽKOV

- 3.1. Motiviranje delavcev
- 3.2. Delovanje krožkov v lastni OZD
- 3.4. Uvajanje krožkov v Iskri
4. MERJENJE REZULTATOV IN POVZETEK
- 4.1. Merjenje rezultatov uspešnosti krožkov
- 4.2. Tehnika poročanja in predlog vodstva
- 4.3. Usmerjena razprava o krožkih za izboljšanje proizvodnje.

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega usposabljanja bomo pričeli 17.5.1982 ob 8. uri v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 20.5.1982 ob 14.

VOĐJA PROGRAMA:

Lotar / KOZINA, dipl.ing., SOZD ISKRA, DSSS.

CENA strokovnega usposabljanja:

V ceno 5.800 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 10.5.1982 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3, Mariji Kristan, etaža XI.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri vodji programa Lotarju KOZINI, tel. št. 061/222—234 ali pri vodji področja kako isti v vaši DO.

ISKRA AVTOELEKTRIKA

Veličastna proslava 1. maja

Dan pred našim najlepšim praznikom, 1. majem smo v Iskri — Avtoelektriki zaključili z delom uro prej kot običajno. Zapustili smo stroje, tekoče trakove in delovne prostore ter se zbrali na dvoriščni zelenici ob slavnostno okrašenem prostoru, ki je bil prirejen za izvedbo proslave v počastitev 1. maja.

Izredno uspelo proslavo so pripravili mladi iz vseh »dvoriščnih« TOZD in DSSS, v kulturnem sporedu pa so sodelovali pevski zbor »Ciril Silič« iz Vrtojbe, nad katerim ima pokroviteljstvo prav ta Iskrina DO ter učenci in učenke osnovne šole iz Šempetra.

Okrog dvatisoč članov kolektiva je najprej prisluhnilo mladinki Karmen Petrovič, ki je po uvodnem pozdravu spregovorila o pomenu praznika dela ter med drugim dejala: »Danes, doma

in v svetu s ponosom izgovarjamo ime Slovenije in Jugoslavija. Vsi vedo, kaj pomeni Jugoslavija, vedo, da je to domovina slavni jugoslovanski narodov in narodnosti, ki so majhni, vendar močni dali levji delež v borbi za zlo fašizmu v svetu. Vedo, da je to mlada, miroljubna, neuvrščena socialistična Jugoslavija. Čeprav brez Tita, vendar tudi po Titu — Tito.«

Proslava ob 1. maju je bila kot nalašč za pregled delovnih uspehov in problemov, zato je stopil pred mikrofonski glavni direktor Peter Mivšek in na kratko spregovoril o nekaterih vsebinskih zadevah, ki so značilne za Iskra—Avtoelektriko. Med drugim je poudaril, da nam je uspelo ne glede na pomanjkanje materiala, tako domačega, kot uvoženega povečati proizvodnjo glede na isto obdobje lani.

Še posebej so vzpodbudni rezultati

Glavni direktor Avtoelektrike Peter Mivšek med govorom na proslavi.

PRILOGA

Sporazum o medsebojni delitvi soustavniteljskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeleženka Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o. Škofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in iz aneksa I. k temu sporazumu (Niš — julij 1979)

Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pokritje investicije in obratovalnih stroškov poslovnega letala

Aneks k samoupravnemu sporazumu o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika

---

Osnutek pravilnika o nagrajevanju uspešnejših diplomskih nalog
v SOZD ISKRA

Obrazložitev

predloga sporazuma o medsebojni delitvi soustanoviteljskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeleženka DO Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o., Škofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in aneksa I. k temu sporazumu (Niš, julij 1979).

Iskra je glede na delovno soodvisnost, skupne interese ter glede na dosedanje sodelovanje z Ei Niš in potrebo po njegovem poglobljanju predvsem na področju razvoja elektronike kot soustanovitelj pristopila k izgradnji tovarne TV barvnih katodnih cevi v Nišu.

S tem v zvezi je DO Široka potrošnja — TOZD TV Pržan kot nosilka sovlaganj v Ei Niš podpisala v interesu celotne Iskre samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za izgradnjo tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš nov. 1978) in aneksa I. k temu sporazumu (Niš julij 1978).

Prevzeta obveznost iz sporazuma, oz. aneksa I. je fiksna in znaša 177.088.792 din. Iskra tudi pogojuje sovlagateljstvo s povratnimi vlaganji Ei Niš v Iskro v isti višini in na istih principih. Glede na to, da je Iskrino soustanoviteljstvo v izgradnji tovarne TV barvnih katodnih cevi strateškega interesa celotne Iskre in ne le DO Široka potrošnja oz. njene TOZD TV Pržan, katere prvobitni interes s tem v zvezi je v ustrezni delitvi dela med Ei Niš in Iskro na področju izdelave TV sprejemnikov, je bilo vprašanje porazdelitve rizika iz samoupravnega sporazuma oz. aneksa I. obravnavano na poslovnem kolegiju in kolegiju glavnih direktorjev DO v SOZD Iskra, na katerem je bilo sprejeto, da se rizik interno v SOZD porazdeli tako, da večji del nosita DO Široka potrošnja in Iskra Commerce.

Predložen samoupravni sporazum med DO v okviru SOZD Iskra interno porazdeljuje pravice in obveznosti iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgradnjo tovarne TV color katodnih cevi in aneksom I. k temu sporazumu in zagotavlja izpolnitev s tem v zvezi sprejetih obveznosti.

Delavski svet SOZD Iskra je na seji dne 14. 10. 1981 obravnaval osnutek predloženega sporazuma in ga dal v javno obravnavo.

Poleg pripomb podanih na predosnutek sporazuma na seji sekretarjev dne 8.9.1981, katere je predlagatelj upošteval pri izdelavi osnutka, je odbor podpisnic SaS o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov SOZD Iskra, kot usklajevalni organ, prejel pismene pripombe DO ŠIPO, TOZD TV Pržan ter DO Invest servis. Pripombe so bile podane tudi na seji kolegija glavnih direktorjev DO v SOZD Iskra dne 16. 4. 1982.

Pripombe so bile usmerjene zlasti na naslednja vprašanja:

- kdo je nosilec obveznosti iz temeljnega sporazuma
- na ključ delitve iz 5. člena
- na operativne zadolžitve Iskra Banke, obrestne mere, odplačilno dobo itd.
- pokrivanje eventuelne izgube v Tovarni katodnih cevi.

Po intenzivni razpravi na odboru podpisnic SaS o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov SOZD Iskra so vsi udeleženci, razen DO Široka potrošnja in DO Iskra Commerce sprejeli stališče, da so rešitve iz osnutka ustrezne ter je tako predlog sporazuma identičen osnutku, s tem, da se kot udeleženke sporazuma namesto DO Elektromehanike navede DO Telematika, Kibernetika in ERO. DO ŠIPO in DO Iskra Commerce smatrata, da bi moral biti ključ delitve iz 5. člena sporazuma enak za vse DO udeleženke sporazuma, s čimer pa se ostale DO niso strinjale glede na to, da 6. člen osnutka sporazuma predvideva prenos deleža DO Široka potrošnja na nosilca povratnih sovlaganj Ei Niš v Iskri, ter glede na to, da DO Iskra Commerce kot trgovska mreža Iskre mora imeti poudarjen interes za tovrstna sovlaganja.

Kolegij glavnih direktorjev DO v SOZD Iskra je na seji dne 16. 4. 82. v zvezi s pripombo DO Široka potrošnja na ključ delite iz 5. člena predloga sporazuma sklenil, da se predlog sporazuma dopolni z amandmajem, ki ureja vprašanje spremembe ključa v primeru, da se povratna sovlaganja Ei Niš v Iskro ne realizirajo, v tem smislu, da se tudi delež DO Široka potrošnja določi na temelju iste osnove kot ostalih DO udeleženk.

Investicijo v izgradnjo tovarne TV barvnih katodnih cevi v Nišu je obravnaval in sprejel poslovni odbor konzorcija LB za spremljanje Iskrinih investicij s predvideno strukturo virov — 85 % bančnih in 15 % lastnih. Takšna struktura je z dogovorom analogno zagotovljena tudi za povratna sovlaganja Ei Niš v Iskri.

Iskrino sovlagateljstvo v tovarno katodnih cevi temelji na dohodkovnem odnosu — združevanju dela in sredstev v odnosu skupnega dohodka. Glede na to, da ne moremo vnaprej opredeliti višine delitve skupnega dohodka iz tovarne katodnih cevi, tudi ne moremo vnaprej točno opredeliti višino sredstev za vračanje kreditov poslovnim bankam v skladu s ključem iz 5., oz. 6. člena predloženega sporazuma.

Samoupravni sporazum

o medsebojni delitvi soustanovitelskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeleženka Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o., Škofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in iz ANEKSA I. k temu sporazumu (Niš, julij 1979)

Izhajajoč iz dosedanjega poslovnega sodelovanja, delovne soodvisnosti in skupnih interesov med SOZD Iskra in SOZD Ei Niš, utemeljenem s sporazumom o konceptu dolgoročnega sodelovanja in skupnih vlaganj v razvoj elektronike, sklenjenim dne 22. 1. 1980 v Beogradu, v katerem je SOZD Iskra sprejela sofinansiranje izgraditve tovarne TV barvnih katodnih cevi z deležem v višini 177.088.792, SOZD Ei Niš pa se je zavezal, da bo v obdobju 1980—1985 pristopil k samoupravnemu sporazumu o združevanju dela in sredstev za izgraditev obema udeleženkama ustreznega projekta na istih temeljih in v višini, s katero SOZD Iskra participira v projektu izgraditve tovarne TV barvnih katodnih cevi t.j. 177.088.792 din, je delovna organizacija Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov n.sol.o. Škofja Loka, TOZD TV Pržan, kot soustanoviteljica sklenila samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za izgradnjo tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in aneks I. k temu sporazumu (Niš — julij 1979).

Zaradi dejstva, da je razširjanje in poglobljanje medsebojnega poslovno-tehničnega sodelovanja med SOZD Iskra in SOZD Ei Niš v interesu celotne SOZD Iskra, sklenejo na podlagi prej navedenih sporazumov in aneksa, delovne organizacije:

1. ISKRA — Telematika, n.sol.o., Kranj
2. ISKRA — Kibernetika, n.sol.o., Kranj
3. ISKRA — Električna ročna orodja, p.o., Kranj
4. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez n.sol.o. Ljubljana
5. ISKRA — Center za elektrooptiko p.o. Ljubljana
6. ISKRA — Industrija za avtomatiko n.sub.o. Ljubljana
7. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko n.sol.o. Ljubljana
8. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov n.sol.o. Škofja Loka
9. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov n.sol.o. Nova Gorica
10. ISKRA — Industrija kondenzatorjev n.sol.o. Semič
11. ISKRA — Industrija baterij Zmaj n.sol.o. Ljubljana
12. ISKRA — Commerce n.sol.o. Ljubljana

(v nadaljevanju: »udeleženke«), naslednji:

SPORAZUM

o medsebojni delitvi soustanovitelskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeleženka Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o. Škofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju

vanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in iz aneksa I. k temu sporazumu (Niš — julij 1979).

1. člen

Udeleženke ugotavljamo, da je v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju

nju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi v Nišu in aneksom I. k temu sporazumu soustanoviteljski delež DO Iskre — Široke potrošnje, fiksni in znaša 177.088.792 din.

2. člen

Udeleženske bomo zagotovile sredstva za soustanoviteljski delež Iskre — DO Široke potrošnje, iz naslednjih virov:

— 26.563.318 iz združenih sredstev SOZD za investicije

Leto	Združena sredstva SOZD Iskra	Sredstva poslovnih bank
1980	5.762.115. din	29.974.657 din
1981	9.498.245 din	49.410.091 din
1982	8.138.205 din	45.424.075 din
1983	2.945.606 din	20.452.412 din
1984	219.147 din	5.525.230 din
Skupaj	26.563.318 din	150.525.474 din

4. člen

Ker v skladu s sporazumom o konceptu dolgoročnega sodelovanja in skupnih vlaganj v razvoj elektronike med SOZD Iskra in EI Niš (Beograd, 22.1.1980) Iskra pogojuje svoje soustanoviteljstvo v Tovarni katodnih cevi s povratnim sovlaganjem EI Niš v Iskri, bo do realizacije le-teh izpolnjevala svoje obveznosti iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV color katodnih cevi na temelju posebnih kreditnih pogodb zavarovanih z meničnim oz. garancijskim varstvom.

5. člen

Soustanoviteljske pravice in obveznosti DO Široka potrošnja ki izhajajo iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi ter obveznosti, ki izhajajo iz sklenjenih kreditnih pogodb s poslovnimi bankami v višini 150.525.474 din za izpolnitev obveznosti iz navedenega sporazuma se med udeleženske porazdeli takole:

DO Široka potrošnja	33 %
DO Iskra Commerce	17 %
Ostale DO	50 %

Deleži DO udeleženk, razen Iskra Commerce in Široka potrošnja, se v okviru 50 % za tekoče leto določijo na temelju čistega dohodka namenjenega za poslovni sklad v preteklem letu.

6. člen

V kolikor povratna sovlaganja EI Niš v Iskro ne bi bila locirana v DO Široka potrošnja, ampak v drugo DO udeleženko tega sporazuma, se delež DO Široka potrošnja iz predhodnega člena (33 %) prenese na delovno organizacijo, v okviru katere bo EI Niš

— za preostali delež v višini 150.525.474 din bo Iskra Banka v imenu in za račun udeleženek tega sporazuma najela kredit pri poslovnih bankah.

3. člen

Združena sredstva SOZD Iskra in sredstva poslovnih bank bomo udeleženske nakazovale preko Iskra Banke po naslednji dinamiki:

sovlagala. Delež DO Široka potrošnja se v tem primeru določi v okviru 50 % deleža ostalih DO udeleženk tega sporazuma.

Amandma se glasi:

»V kolikor povratna sovlaganja EI Niš v Iskro ne bi bila realizirana do konca leta 1983 v višini 40 % Iskrinega sovlagateljskega deleža v izgradnji Tovarne katodnih cevi ter preostalih 60 % do konca leta 1984, se deleži udeleženk v delitvi pravic in obveznosti iz 5. člena za vse udeleženske tega sporazuma, razen za DO Iskra Commerce, katere delež je fiksni (17 %), določijo v okviru 83 % za tekoče leto na temelju čistega dohodka namenjenega za poslovni sklad v preteklem letu.

7. člen

Sredstva za vračanje kreditov poslovnim bankam zagotavljamo udeleženske izven združenih sredstev za investicije SOZD Iskra, v skladu s predvideno dinamiko vračanja kreditov poslovnim bankam, ter v odvisnosti od višine delitve skupnega dohodka iz 42. čl. samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi.

8. člen

Za sklepanje kreditnih pogodb v smislu predhodnega člena ter za izvedbo finančno-tehničnih opravil iz tega sporazuma udeleženske, pooblašamo Iskra banko.

9. člen

Udeleženske pooblašamo odbor delegatov podpisnic samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov OZD v SOZD

Iskra, da usklajuje stališča udeleženk v zvezi z izvajanjem samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v tovarno TV barvnih katodnih cevi ter da obravnava možnosti za povratna sovlaganja Ei Niš v SOZD Iskra v isti višini in pod enakimi pogoji.

10. člen

Ta samoupravni sporazum sprejmejo delavski sveti vseh udeleženk po poprejšnji obravnavi na način, kot ga določa statut delovne organizacije — udeleženke.

Na podlagi ugotovitvenega sklepa delavskih svetov DO — udeleženek o njegovem sprejetju, ga za vsako udeleženko podpiše njen poslovodni organ.

Ta sporazum prične veljati, ko ga podpišejo vsi pooblaščenki delovnih organizacij — udeleženke.

Datum:

Udeleženke:

Podpis:

Samoupravni sporazum

o združevanju sredstev za pokritje investicije in
obratovalnih stroškov poslovnega letala

Predlog
7.4.82.

Na osnovi 12., 13., 28., 55. in 56. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra in 114. člena Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—1985 sklenejo delovne organizacije

1. Iskra — Industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj — Telematika, Savska loka 4
2. Iskra — Industrija merilno regulacijske in stikalne tehnike Kranj — Kibernetika, Savska loka 4
3. Iskra — Industrija za električno orodje — ERO Kranj, Savska loka 4
4. Iskra — Industrija elementov za elektroniko, Ljubljana, Stegne 17
5. Iskra — Center za elektrooptiko, Ljubljana, Stegne 7
6. Iskra — Industrija avtoelektričnih izdelkov, Nova Gorica, Vrtojbenska 62
7. Iskra — Industrija za avtomatiko, Ljubljana, Savska c. 3
8. Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, Škofja Loka, Titov trg 3 a
9. Iskra — Industrija baterij Zmaj, Ljubljana, Stegne 23
10. Iskra — Industrija kondenzatorjev, Semič, Vrtača 1
11. Iskra — Commerce, Ljubljana, Trg revolucije 3
12. Iskra — Industrija sistemov elektronike in zvez, Ljubljana, Stegne 11

kot pretežni uporabniki poslovnega letala in delovna organizacija

13. Iskra — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, Ljubljana, Trg revolucije 3

kot upravljalac letala

naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združevanju sredstev za pokritje investicije in obratovalnih stroškov poslovnega letala.

1. člen

Podpisnice so si edine, da se poslovno letalo uvaja v poslovni proces za potrebe SOZD Iskra kot celote s ciljem, da se realizirajo delovni in razvojni programi, zlasti pa, da se zagotovi nadaljnja ekspanzija SOZD Iskra na tujih trgih in jugoslovanskem tržišču. Poslovno letalo je torej sredstvo za povečanje poslovnosti in učinkovitosti vseh delovnih organizacij v okviru SOZD Iskra.

I. INVESTICIJE

2. člen

Podpisnice ugotavljajo, da je podpisnik kreditne pogodbe za nakup poslovnega letala do zunanjega kreditodajalca Iskra Commerce, garant v zvezi z zavarovanjem plačila oz. obveznosti iz kreditne pogodbe pa sta SOZD Iskra in Iskra Invest servis.

3. člen

Skladno s funkcijo DO ISE kot organizacijo posebnega pomena, prevzame le — ta poslovno letalo v upravljanje. Poslovno letalo se kot osnovno sredstvo zavede v poslovne knjige DO ISE. Posadka (piloti) združuje(jo) delo v DSSS SOZD Iskra, kjer se opravljajo tudi vsa opravila v zvezi z razporejanjem, naročanjem in rezerviranjem letala.

4. člen

Delež nabavne vrednosti letala in pokritje stroškov obratovanja v letu 1980 so pokrile zainteresirane delovne organizacije, ki so bile pretežni uporabnik letala v tem letu.

5. člen

Podpisnice ugotavljajo, da je osnova za združevanje naslednji odplačilni načrt, ki izhaja iz kreditne pogodbe:

Leto	Obresti	Glavnica	Skupaj
1982	98.966,45	135.236,00	234.202,45
1983	80.113,24	135.236,00	215.349,24
1984	61.440,82	135.236,00	196.676,82
1985	42.406,82	135.236,00	177.642,82
1986	23.553,60	135.236,00	158.789,60
1987	4.700,39	67.618,00	72.318,39

Obveznosti so prikazane v US dolarjih.

6. člen

Podpisnice se obvezujejo, da bodo v tekočem letu združevale potrebna sredstva za odplačevanje kredita po naslednjem ključu

(glavnica — ustvarjena akumulacija v preteklem letu, obresti — obseg koriščenja letala v preteklem letu):

DO	Delež akumulacije %	Delež naleta %
TELEMATIKA	47.25	13.81
KIBERNETIKA		
ERO		
ELEKTROOPTIKA	17.14	28.93
ELEKTROZVEZE	0.67	3.02
ELEMENTI	9.56	1.03
ZMAJ	2.66	-
KONDENZATORJI	1.29	0.43
ŠIROKA POTROŠNJA	1.02	11.05
AVTOMATIKA	9.21	7.28
AVTOELEKTRIKA	3.81	0.45
ISKRA COMMERCE	7.39	34.00
SKUPAJ	100.00	100.00

Ključ velja za združevanje sredstev v letu 1982, za naslednja leta pa se izdela v tekočem letu na osnovi podatkov zaključnega računa SOZD preteklega leta.

7. člen

Podpisnice se obvezujejo, da bodo, v kolikor ne bodo mogle poravnati svojih obveznosti v devizah, združevale poleg dinarske protivrednosti deviz dodatno še sredstva iskrine interne izvozne stimulacije.

8. člen

Podpisnice bodo za obveznosti iz 5. člena (glavnica) tega sporazuma združevale sredstva iz ustvarjenega poslovnega sklada oz. iz amortizacije v preteklem poslovnem letu.

Podpisnice bodo obveznosti iz 5. člena (obresti) in 7. člena tega sporazuma (izvozna stimulacija) združevale sredstva iz ustvarjenega dohodka.

Svoje obveznosti bodo podpisnice poravnale v dveh letnih deležih. Prvi delež bodo združile najkasneje do 30. 4., drugega pa do 31. 10. v tekočem poslovnem letu.

9. člen

Podpisnice tega sporazuma se obvezujejo, da bodo trajno združevale ustvarjena sredstva amortizacije poslovnega letala. Amortizacija se združuje v Iskra Banki po dokončnem obračunu poslovanja letala za poslovno leto.

II. OBRATOVALNI STROŠKI

10. člen

Podpisnice tega sporazuma pooblaščajo DO ISE, da izdela plan stroškov (ki mora vsebovati vse kalkulatívne elemente: gorivo, amortizacijo, zavarovanje, vzdrževanje in servisiranje, letališke storitve ter ostale storitve), da določi obračunsko vrednost za uro leta, ter predviden obseg uporabe letala za prihodnje poslovno leto, kar na predlog odbora za gospodarjenje in doh. odnose DS SOZD ISKRA sprejme DS SOZD ISKRA.

Plan stroškov letala je sestavni del letnega programa SOZD ISKRA.

11. člen

Podpisnice prevzemajo pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz poslovanja letala, tako na

deležu pri skupnem dohodku kakor tudi riziku, če se z obratovanjem letala ne pokrijejo vsi stroški.

12. člen

Rezultat poslovanja letala in potrebo po poročunu se ugotavlja polletno. Izračun pripravi DO ISE, sprejme pa ga DS SOZD ISKRA.

Uporabnice so dolžne poravnati delež iz poročuna v razmerju uporabe letala za obdobje za katero se izdela poročun, takoj po izstavljenem obračunu za posamezno obdobje.

KONČNE DOLOČBE

13. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo delavski sveti DO podpisnic po prejšnji obravnavi, kot ga določa njihov statut in podpišejo pooblaščene osebe podpisnic.

14. člen

Spore, ki bi nastali v zvezi z izvajanjem tega sporazuma, bo reševala notranja arbitraža SOZD ISKRA v skladu s Pravilnikom o notranji arbitraži SOZD ISKRA.

15. člen

Vse spremembe in dopolnitve tega sporazuma se sprejemajo na način in po postopku, ki velja za njegovo sprejemanje.

Podpisnice:

PREDLOG

Izhajajoč iz spoznanja, da je lastna mikroelektronika nepogrešljiva infrastruktura sedanje, še bolj pa bodoče reprodukcije celotne Iskre, saj predstavlja osnovo za vgrajevanje znanja v vse njene izdelke, kar je pogoj za povečanje konkurenčne sposobnosti doma in v tujini, so se organizacije Iskre leta 1976 odločile za izgradnjo načrtovalskih in proizvodnih kapacitet za mikroelektronska vezja. Za izvajanje tega skupnega strateškega projekta je bil sprejet samoupravni sporazum o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika in ustanovljena DO Mikroelektronika v izgradnji, ki po svojem pomenu predstavlja skupni infrastrukturni obrat Iskre. Ob tem organizacije Iskre ugotavljajo, da je glede na dejstvo, da je za izgradnjo in obvladovanje nove tehnologije potreben izjemni kadrovski in materialni napor, kakor tudi na dejstvo, da je za uveljavljanje aplikacij mikroelektronskih vezij, ki so vezane na programska prestrukturiranja, ki v organizacijah Iskre šele nastajajo, nastopila ustrezna prehodna doba, v kateri je treba zagotoviti sredstva za nadomestitev kreditov, pridobljenih za izgradnjo Mikroelektronike.

Podpisnice samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika (ugotovitveni sklep o sprejemu sporazuma je bil sprejet na seji DS SOZD Iskra dne 31. 3. 1976) ugotavljamo:

- da je od sprejema zgoraj navedenega sporazuma prišlo v okviru SOZD Iskre do večjih statusnih sprememb
- posamezne novo obstoječe DO so pravice in obveznosti iz zgoraj navedenega sporazuma sprejele kot TOZD v sestavi takrat obstoječih DO
- da je EMO Celje, kot udeleženec zgoraj navedenega sporazuma izstopil iz SOZD Iskra,
- da je II. faza projekta Mikroelektronika financirana na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov organizacij združenega dela SOZD Iskra.

Na podlagi vsega navedenega in samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika, delavci v TOZD DO združenih v SOZD Iskra, na predlog sveta delegatov podpisnic navedenega sporazuma sprejemamo naslednji

ANEKS

k samoupravnemu sporazumu o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika

1. člen

Udeleženske tega aneksa ugotavljamo:

- da so bili za izgradnjo I. in II. faze projekta Mikroelektronika najeti domači in inozemski krediti; višina in pogoji za pridobitev teh kreditov so razvidni iz priloge 1, ki je sestavni del tega aneksa.
- da je amortizacijski načrt odplačila vseh teh kreditov razviden iz priloge 2, ki je prav tako sestavni del tega aneksa.
- da smo udeleženske tega aneksa kot udeleženci temeljnega sporazuma

prevzele jamstvo za obveznosti iz najetih kreditov za izvedbo projekta Mikroelektronike ter za kritje eventualnih povračil in drugih nepredvidenih sredstev, ki bi se izkazala nujna za uspešno izvedbo projekta,

- da je Iskra banka izdala garancije za vse najete domače in inozemske kredite v drugi fazi izgradnje projekta Mikroelektronike.

2. člen

Udeleženske tega aneksa tudi ugotavljamo, da je nujno, da je projekt Mikroelektronika zgrajen iz lastnih sredstev, zato smo sporazumne, da se v skladu z 3. členom samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika in 16. členom samoupravnega sporazuma o združevanju dela in

sredstev za uresničevanje razvojnih programov organizacij združenega dela SOZD Iskra, da se glavnica za najete domače in inozemske kredite za I. in II. fazo projekta Mikroelektronika v srednjeročnem obdobju 1981—1985 odplačuje iz združenih sredstev za Iskrine prioritetne investicije, obresti pa bomo udeleženske pokrivali iz lastnega dohodka v sorazmerju z višino združenih sredstev za Iskrine prioritetne investicije v preteklem letu.

3. člen

Združena denarna sredstva za prioritetne investicije za projekt Mikroelektronika se vračajo v rokih in na način, kot je določen v samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov organizacij združenega dela SOZD Iskra. Pogodbo o sovlaganju združenih sredstev z DO Mikroelektronika sklene ISKRA BANKA.

4. člen

Udeleženske sporazuma pooblaščamo ISKRA BANKO, da prevzame plačilo anuitet s tem, da se za vračilo glavnice uporabijo

sredstva za Iskrine prioritetne investicije, za plačilo obresti pa ISKRA BANKA bremeni vsako udeleženko sporazuma.

5. člen

Udeleženske smo sporazumne, da vzklajevanje stališč o skupnih zadevah v zvezi s tem aneksom opravlja Odbor podpisnic samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov organizacij združenega dela SOZD Iskra.

6. člen

Ta aneks je sklenjen, ko ga sprejmejo delavski sveti udeleženk po poprejšnji obravnavi, kot ga določa njihov statut in podpišejo pooblaščenke osebe udeleženk.

7. člen

Spore, ki bi nastali v zvezi z izvajanjem tega aneksa, bo reševala notranja arbitraža SOZD Iskra v skladu s pravilnikom o notranji arbitraži SOZD Iskra.

Udeleženske:

PRILOGA 1: Višina in kreditni pogoji za najete domače in inozemske kredite za izgradnjo I. in II. faze Mikroelektronike

a) DOMAČI KREDITI

(v din)

Oznaka kreditne pogodbe	Višina kredita	Odplačilna doba	Obrestna mera	Capacitost l. obroka	Višina poll. anuitete	O p o m b a
LB 86A / 1	62.000.000	6 let	9 %	1.7.1979	3.745.318	
VS 6 / 75	7.204.200	10 let	5 %	1.7.1980	1.402.830	
LB 177A / 79	18.826.500	3 let	5 %	1.3.1981	1.618.821	
VS 162A / 1	300.000	10 let	5 %	1.1.1981	25.130	
LB 1939 / 80	281.180.000	3 let	5 %	1.10.1981	24.120.563	
LB 005 / 80	125.770.000	8 let	10 %	1.1.1982	27.221.600	brez obrestnega
LB 858 / 76	13.000.000	6 let	5 %	1.7.1979	1.808.288	
LB 1802 / 80	3.333.000	8 let	5 %	1.1.1982	348.735	
LB-RBS 32 / 79	2.333.000	5 let	5 %	1.1.1982	255.004	
LB 1939 / 80	15.000.000	3 let	5 %	1.10.1981	1.800.000	

b, INOZEMSKI KREDITI

(v US \$)

Oznaka kreditne pogodbe	Višina kredita	Odplačilna doba	Obrestna mera	Capacitost l. obroka	O p o m b a
LB 1177 / 81	1.700.000 US \$	3,3 let	1,5 %	1.1.1982	"R" = MIBC
LB 1217 / 81	234.529 US \$	3 let	0,5 %	1.1.1982	"R" = PRIME RATE
LB III / 1983	650.000 US \$	3 let	0,7 %	1.1.1982	Se ni podpisane kred. pog.
Iskra Amerika	3979.361 US \$	5 let	0,7 %	1.1.1982	

Priloga 2/a k Amortizacijski načrt odplačila finančnih kreditov organizacij MIKROELEKTRONIKE za obdobje 1981 - 1995

v din

Zp. št.	Oznaka kredit.pogodbe	1981		1982		1983		1984		1985	
		Glavnica	Obresti	Glavnica	Obresti	Glavnica	Obresti	Glavnica	Obresti	Glavnica	Obresti
1.	LB 86B / 76	11.102.910	6.547.457	12.097.968	5.418.366	11.253.840	4.450.799	14.049.466	3.391.070	15.250.091	2.240.343
2.	VS 64 / 79	570.942	45.122	605.289	382.378	641.270	343.514	681.257	304.407	722.746	262.513
3.	LB 1776 / 79	1.759.767	1.471.615	1.901.760	1.328.219	2.028.658	1.071.791	2.226.667	1.004.715	2.408.363	823.019
4.	VS 162B / 1	-	-	32.744	17.516	64.719	15.422	36.853	13.406	59.097	11.615
5.	LB 1939 / 80	-	9.570.760	-	22.817.960	12.803.668	28.440.430	27.333.490	20.927.746	29.564.443	18.697.282
6.	LB 006 / 80	-	-	-	23.713.702	18.877.020	24.15.000	16.715.000	25.215.000	15.929.000	-
7.	LB 858 / 76	10.016.477	1.100.069	2.201.675	597.890	3.781.477	81.182	3.876.818	619.747	2.787.087	406.475
8.	LB 1802 / 80	-	174.990	81.437	337.630	585.000	136.889	948.019	232.037	996.088	175.715
9.	LB-RBS 32 / 79	104.176	81.655	198.606	71.401	422.681	47.128	47.250	42.759	442.124	27.457
10.	LB 1939 / 80	-	-	-	-	712.170	1.290.000	1.211.747	1.190.811	1.440.107	1.063.533
SKUPAJ		15.702.626	19.771.648	18.029.648	25.185.170	32.781.111	44.461.151	73.361.347	43.978.137	77.107.716	37.640.759

(v US \$)									
Sl.	Opis	1981		1982		1983		1984	
		Glavica	Ostale	Glavica	Ostale	Glavica	Ostale	Glavica	Ostale
1	LB 21/77-FK	425.000	152.361	425.000	44.337	212.500	5.616	-	-
2	LB 121/79-FK	-	42.587	67.011	37.724	87.111	29.110	67.011	17.402
3	G-LB III/1808	-	799.684	880.570	724.973	944.778	964.573	468.487	964.573
4	Iskra Amerika	-	-	795.960	178.088	795.960	295.888	795.960	218.661
SKUPAJ		425.000	994.529	1.630.541	1.411.122	1.039.340	1.327.000	1.268.951	1.209.916

(v Din)									
Sl.	Opis	1981		1982		1983		1984	
		Glavica	Ostale	Glavica	Ostale	Glavica	Ostale	Glavica	Ostale
1	LB 21/77-FK	12.451.017	5.590.664	16.551.078	1.287.478	7.378.140	174.021	-	-
2	LB 121/79-FK	-	1.450.490	2.400.522	1.400.335	2.400.335	1.122.275	2.400.335	680.007
3	G-LB III/1808	-	51.105.073	54.251.122	28.278.571	77.518.690	23.341.108	37.518.699	18.202.585
4	Iskra Amerika	-	-	30.046.715	14.704.759	30.046.715	11.408.622	30.046.715	8.474.095
SKUPAJ		12.451.017	56.952.429	84.545.078	46.551.003	115.343.635	36.456.023	77.062.949	27.376.714

Osnutek Pravilnika o nagrajevanju uspešnejših diplomskih nalog v Iskri

S srednjeročnim planom 81-85 smo se obvezali, da bomo začeli z aktivno obliko spodbujanja interesa mladih za problematiko OZD, za njen razvoj in probleme doseganja proizvodnih ciljev. Predlagamo, da bi nagrajevali uspešnejše diplomske naloge. Menimo, da bi s tem spodbujali povezovanje študentov s problematiko OZD, seznanjanje z njihovim bodočim delom, jim omogočili stik z raziskovalnim delom na konkretni nalogi pod strokovnim vodstvom ter spodbujali interes za reševanje problemov, ki se pojavljajo pri delu in poslovanju v združenem delu.

Priloženi pravilnik ureja pogoje in način podeljevanja nagrad in priznanj za uspešnejše diplomske naloge v Iskri, postopek za delo organov, ki sodelujejo pri podeljevanju nagrad in priznanj ter način združevanja sredstev za nagrade. Pravilnik je pripravila delovna skupina, ki jo je imenoval Področni kolegij za kadrovske dejavnost in izobraževanje, ki ga je v predloženih oblikah obravnaval.

Osnutek

Na osnovi določil v členu 4. Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Iskra je Delavski svet SOZD Iskra po predhodni obravnavi sprejel na seji dne.....

PRAVILNIK o nagrajevanju uspešnejših diplomskih nalog v SOZD Iskra

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1.

Pravilnik določa pogoje in način podeljevanja nagrad in priznanj za uspešnejše diplomske naloge v Iskri, postopek za delo organov, ki sodelujejo pri podeljevanju nagrad in priznanj ter način združevanja sredstev za nagrade.

2.

Namen podeljevanja nagrad in priznanj za uspešnejše diplomske naloge je spodbujanje povezovanja študentov z OZD in seznanjanje z njihovim bodočim delom, štipendistom omogočiti prvi stik z raziskovalnim delom na konkretni nalogi pod strokovnim vodstvom profesorja — mentorja na šoli in strokovnjakom — mentorjem v OZD ter vzpodbujati interes za reševanje problemov, ki se pojavljajo pri delu in poslovanju v združenem delu.

3.

Za nagrado oz. priznanje lahko kandidirajo redni in izredni študenti, ki so opravili diplomsko nalogo in obravnavajo problematiko, sprejemljivo za Iskro. V poštev pridejo štipendisti SOZD Iskre in pa študentje, ki niso vezani s štipendijo z drugo OZD. Naloga mora biti zanimiva za konkretno OZD Iskre.

4.

Posebno priznanje dobi tudi mentor, delavec Iskre, ki je eventuelno pomagal diplomantu pri izdelavi nagrajene naloge.

5.

Teme diplomskih nalog, ki kandidirajo za nagrado ali priznanje, lahko zajemajo tematiko iz vseh strokovnih področij, predvsem pa iz:

- vseh smeri elektrotehnike in računalništva
- fizike in optike
- kemije
- strojništva
- ekonomike, tržništva in financ
- prava in drugih družbenih ved

in drugih, v okviru katerih opravlja diplomant nalogo. Upoštevajo se naloge po zaključku I. oz. II. st. visokega šolanja in magistrske naloge.

6.

Naloga, ki pride v poštev za nagrado, mora biti samostojno delo, ki je ocenjeno z oceno 8 ali več.

Pri vsakem predloženem delu se ocenjuje tudi:

- možnost praktične uporabe rezultatov naloge
- stopnja koristnosti za Iskro
- razmerje med domačim in uvoženim materialom v predlogu

7.

Komisija, ki poda strokovno oceno naloge, ovrednoti s točkami od 0—50 vsak element iz predhodnega člena in to vsebinsko obrazloži. Tako dobljene strokovne ocene za vse predložene diplomske naloge zbere in vzklati Svet ter izdela enoten vrstni red nalog po višini ocene.

8.

Izbiri nalog izvajajo naslednji organi DS SOZD Iskra.

Svet za nagrade:

Svet sestavlja 5 članov iz OZD Iskre, strokovnjakov programsko razvojnih oddelkov in drugih področij dejavnosti. Člane imenuje DS SOZD Iskra, za dobo dveh let. Svet si pri svojem delu zagotovi po potrebi dodatnega člana glede na stroko iz katere so naloge in je svet ne pokriva.

9.

Naloge sveta so:

- Razpiše nagrade za uspešnejše diplomske naloge in razpis objavi v Glasilu Iskra, Tribuni, na oglasnih deskah šol in v referatih za štipendije po DO Iskre.
- Zbira prijave kandidatov za nagrado, ki so diplomirali v tekočem letu ali v preteklem letu in se še niso prijavi na razpis.
- Zbira in vsklajuje strokovne ocene nalog ter izdela enoten predlog za nagrade in priznanja diplomantom ter ga predloži Odboru za kadrovske dejavnosti in izobraževanje pri DS SOZD Iskra v potrditev.
- Zbere podatke in pripravi predstavitev mentorjev nagrajenih nalog.
- Slavnostno podeli nagrade in priznanja.
- Ob pripravi letnih programov skupnih nalog in združevanja sredstev v SOZD Iskra izdela predlog za višino in število denarnih nagrad ter predlaga skupno potrebno višino sredstev za podelitev nagrad in priznanj.
- Preko področja za stike z javnostjo informira javnost o svojem delu, o nalogah, o diplomantih in mentorjih.
- Administrativno tehnična in sekretarska dela za uspešen izbor in podelitev nagrad in priznanj opravlja kadrovske področje SOZD Iskra

10.

Komisije za strokovno presojo nalog

Za vsako prijavljeno nalogo določi Svet za nagrade strokovno komisijo, ki je sestavljena iz 3 članov, dveh iz Iskre in enega zunanjega, predvidoma iz ustrezne fakultete. Če so teme podobne je lahko ista komisija določena za presojo večih nalog. Komisija nalogo pregleda v smislu členov 6., 7., tega pravilnika in recenzijo predloži Svetu za nagrade.

11.

Odbor za kadrovsko dejavnost in izobraževanje pri DS SOZD Iskra

Potrdi od Sveta za nagrade predlagan plan sredstev za nagrade in priznanja kakor tudi dokončni predlog nagrad in priznanj. Odbor obravnava poročila Sveta o podelitvi nagrad.

VRSTA IN OBLIKA NAGRAD IN PRIZNANJ

12.

Vsako leto se podeli do 10 denarnih nagrad glede na število in kvaliteto izdelanih diplomskih nalog. Denarne nagrade so v višini 0,8 poprečnega neto OD na zaposlenega v SOZD Iskra v preteklem letu.

13.

Poleg denarnih nagrad se uspešnejšim diplomantom podeli pismeno priznanje.

14.

Mentorje vseh nagrajenih diplomskih nalog se ustrezno predstavi javnosti ob slovesnosti podeljevanja in v javnih občilih.

SREDSTVA ZA PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ

15.

Sredstva za nagrade in priznanja se združujejo v okviru združevanja sredstev za kadrovsko dejavnost in izobraževanje z letnim programom SOZD Iskra po ključu, ki je sprejet s Samoupravnim sporazumom o temeljih plana za srednjeročno obdobje in so namenjena:

- izplačilu nagrad
- izdelavi pismenih priznanj
- kritjustrškov slavnostne podelitve nagrad in priznanj
- izplačilu honorarjev članom strokovnih komisij.

16.

Materialne stroške za izdelavo nalog v dogovoru s fakulteto krije OZD, pri kateri se naloga izvaja oz. je prvenstveno zainteresirana, da se naloga opravi v skladu s samoupravnim splošnim aktom o štipendiranju.

17.

Z rezultati nagrajenih diplomskih nalog razpolagajo izključno OZD, pri kateri so naloge opravljene, po dogovoru pa tudi ostale OZD Iskre v okviru svoje dejavnosti.

POSTOPEK

18.

Svet za nagrade objavi razpis za podelitev nagrad in priznanj vsako leto v mesecu aprilu. Razpisni rok je 60 dni.

Na razpis se prijavijo diplomanti za naloge, ki so opravljene v tekočem in preteklem letu, če niso bile prijavljene na razpis. Skupaj s prijavo se dostavi po en izvod naloge in morebitna obrazložitev zakaj kandidira za nagrado.

19.

Naloge, ki so bile predložene še drugim razpisom ali so bile že objavljene, se ne upoštevajo.

20.

Svet za nagrade določi v 10 dneh po roku za prijavo člane strokovnih komisij za presojo ter jim izroči izvod naloge. Strokovne komisije opravijo recenzijo v enem mesecu in oceno dostavijo Svetu za nagrade.

21.

Svet za nagrade uskladi ocene komisij in na osnovi vseh izdela enoten predlog nagrad in priznanj ter ga da odboru v potrditev. Vse nejasnosti v zvezi z oceno naloge razčisti direktno s posamezno komisijo.

22.

Nagrade in priznanja se podeli v oktobru—decembru, ko se absolventi odločajo za teme diplomskih nalog.

KONČNE DOLOČBE

23.

Ta pravilnik začne veljati, ko ga sprejme Delavski svet SOZD Iskra.

24.

Spremembe in dopolnitve Pravilnika se sprejmejo na enak način in po postopku, ki velja za sprejem.

Predsednik Delavskega sveta
SOZD ISKRA

Ljubljana, april, 1982

Nova predsednica DS v Elektrolitih

Elektroliti v Mokronogu so sodobna tovarna, saj je delo v novih prostorih in na visokoproduktivni strojni opremljeno komaj pred dvema letoma. Žal pa precejšen del proizvodnje sloni na uvoženih surovinah in zato je v sedanjih pogojih gospodarjenja TOZD prišla v težaven položaj. O tem sva govorila z novo predsednico delavskega sveta Jožico Strmoletovo.

Vi ste za predsednika delavskega sveta zanimiv profil, saj ste diplomirani ekonomist. Katerih nalog se bo moral DS predvsem lotiti?

Ker smo v precejšnji meri odvisni od uvoženega repromateriala, sami pa ustvarimo premalo deviznih sredstev, je TOZD prišla v veliko stisko, lahko bi rekla kar v kritičen položaj. Redna proizvodnja sicer teče, čeprav malo okrnjena. Smo pa v večni negotovosti, če bomo prišli do uvoznih pravic, do deviz in s tem do prepotrebne repromateriala. S tem problemom se bo moral naš delavski svet najprej spoprijeti.

Nekaj možnosti vidimo v predelavi materialov za tuje naročnike. Taki posli bi bili možni, z začasnim uvozom repromateriala. S pripravo takega posla, oz. dela se trenutno ukvarja Iskrična zunanjetrgovinska mreža. Žal pa se vse prepočasno obračajo in več obljubljajo kot pa konkretno ukrejejo.

Tudi v tovarni naredimo vse, kar je mogoče, zlasti nabavna služba in direktor Tone Hočevár poiščejo vse možnosti, da bi tovarna kolikor toliko normalno delala in ne bi bilo treba na dopust. Seveda je to delo strokovnih služb TOZD, DO in tudi SOZD, vendar menim, da bo moral novi delavski svet posvetiti vso pozornost temu ključnemu problemu.

Kako pa ocenjujete zrelost kolektiva na samoupravnem področju?

Težko je z eno besedo reči, kako so sodelavci zainteresirani za neposredno odločanje. Bolj različno je, ta bolj, drugi manj. Vendar vlada v tovarni vduh delovnega tovarištva in vzajemne soodgovornosti. Seveda sode-

Jožica Strmolet.

lavci pričakujejo, da bodo večino problemov rešili strokovni ljudje. Vendar moram tudi povedati, da ob večjih in bistvenih vprašanih nastane živahna razprava, zlasti o osebnih dohodkih, vendar menim, da nismo nikakršna izjema. Sicer pa se o vsem konstruktivno pogovorimo na rednih skupnih sestankih sindikata, mladine, samoupravnih organov in poslovnih ljudi. Tako usklajamo poglede in interese, včasih bolj živahno in burno, spet drugič pa mirno in le z logičnimi argumenti. Vendar vedno »pridemo skupaj.«

Kako pa ocenjujete položaj v TOZD?

Predvsem moramo najti možnosti za večji izvoz. Tudi kvalitetno raven proizvodnje moramo še dvigniti. To pa je spet pogojeno z uvozom kvalitetnih surovin. Saj pravim, kot zakleto je! Več kot 20 let je naš kolektiv čakal na novo tovarno in ko smo jo zgradili in postavili na najsodobnejše tehnološke temelje, se je uvozno—izvozni režim spet tako spremenil, da nam je vzel dobršen del možnosti za razmah. Tako premalo pride do izraza naša tehnična sposobnost in smo spet sredi negotovosti.

Vendar imamo sposoben kader in voljo do dela in tudi sposobnost poiskati nove rešitve. In našli jih bomo, nekaj sami pa tudi na Iskro se menda lahko zanesemo!

F. Kotar

Proslava v letu kongresov

V letu kongresov, ob proslavi 27. aprila, 1. maja, 9. maja pa tudi že za praznik mladosti, 25. maja, je bila v Iskri v petek, 23. aprila proslava, ki jo je pripravil v sodelovanju z gledališko umetnico Alenko Svetel mešani pevski zbor Prosvetnega društva Horjul. S Kovaško, ki je mogočno zadonela v avli Iskrine stolpnice, je najprej pevski zbor, ki ga vodi dirigentka Jožica Lavriša, obeležil delavski praznik. Podkrepili so ga tudi rdeči nageljni, ki so žareli s prsi mladih pevcev, ki so ubrano zapeli naslednjo pesem Vlahi.

Po Pesmi o svobodi R. Gobca, ter Vrabčevi Slovenski pesmi je Alenka Svetel recitala pesmi Toneta Seliskarja Noč in Sredi naše vasi. V nadaljevanju pa so s pesmijo »Narodno« prešli na lahkotnejši del programa, ki je bil posvečen dnevu mladosti. V tem delu pa so tercet, duet in solo izredno lepo izvedli v praznični doli.

Proslave se je udeležilo veliko število delavcev Iskri in vsi so bili nad ubranim petjem in umetniško izvedenimi recitacijami navdušeni.

Mak

TOZD KERAMIČNI KON-DENZATORJI ŽUŽEMBERK

Skrb za družbeni in osebni standard

V zaostrenih pogojih gospodarjenja je nevarno, da bi preveč pozabili na družbeni in osebni standard delavcev. Boštjana Smerketa v TOZD Keramični kondenzatorji smo povprašali, kako pri njih skrbijo za standard.

Letos so se dogovorili, da prispeva TOZD za malice po 600 din mesečno na delavca. Delavci malico kar pohvalijo, saj je po okrog 30 din kar poceni. Pri tem je treba povedati, da vse ostale stroške za osebje v menzi, energijo in prostor krijejo iz drugih virov. Prispevek je namenjen le za nakup hrane. Kuharice se potrudijo in tudi mesa ne manjka.

bil ravno blesteč. Kljub vsemu pa moramo reči, »da hudič le ni tako črn, kot ga malajo«. Sodelavci Invest servisa prek svojih radi in skrbno pripravijo vse potrebno, da so vse naše športne prireditve take, kot se za Iskro spodobi. Prav pa je, da tudi mi vemo, da ta naloga le ni enostavna in lahka.

Kljub vsemu so športne prireditve dobro pripravljene. Običajno da Invest servis enega od organizatorjev, druge pa športna komisija. Ti uredijo v kraju prireditve vse potrebno: terene, športne rekvizite, primerno dekoracijo v Iskrinem stilu in še kaj. Pripravi je treba tudi sodniško ekipo, kupiti priznanja in pokale in treba je pripraviti tudi bivanje in prehrano za tekmovalne ekipe.

Še nekaj števil za ilustracijo: letos je na zimskih športnih igrah nastopilo nad 700 smučarjev, lani pa je bilo na Iskrinih letnih igrah okrog 1200 udeležencev. Poleg tega pa so letos Iskraši smučali tudi na Pohorju in se pomerili s smučarji mariborske SOZD ELKOM. Večkrat naši športniki nastopijo tudi na tekmovanjih jugoslovanske elektronske industrije in še kje.

FY

Ob dnevu žena so prek sindikata čestitali sodelavkam in jim dali darila—vrednosti 480 din. Vsekakor lepa pozornost do mater in deklet.

Prav zdaj so dokončali 20 stanovanjski blok, ki so ga začeli graditi prav na pobudo Iskre. V njem bo Iskra kupila 6 stanovanj, čeprav se je zapletlo pri ceni. Med gradnjo so cene kvadratnemu metru tako narastle, da pripravljeni denar ne bo zadostoval. V Iskri pa se bodo potrudili, da bodo nekako »izvrtili« tudi razliko v ceni, ki znaša

27.530 din za kvadratni meter. Pri- blizno toliko, kot v centru Pariza.

Precej pomaga TOZD sodelavcem tudi s posojili za individualne gradnje, še več pa za posodabljanje in adaptacije zasebnih hiš. Zdjaj pa zanimivost. Na natečaj za nova stanovanja in adaptacije, oz. za posojila zanje se je letos javilo le 7 kandidatov. To pa je razumljivo, saj cene gradnjam in cene stanovanj tako vrtoglavo rastejo, da je treba trenutno biti zadovoljen s tem kar imaš.

KF

V Kostanjevici dobro kljub pomanjkanju materiala

»Še največ izpada je bilo v letošnjih prvih treh mesecih, ker nam poljska firma Unitra ne dobavlja redno svojega dela repromaterialov za kooperacijo pri radijskih kasetofonih. Sicer pa smo prvo četrtletje kar dobro zaključili,« nam je dejal direktor kostanjevške Industrijske elektrone.

Prav zaradi teh težav so plan 1982 v prvih treh mesecih izpolnili le z 18, namesto s 25 %. Temu je kriv predvsem izpad pri proizvodnji kasetofonov v kooperaciji s Poljsko. Ta program namreč predstavlja kar polovico proizvodnje kostanjevške Iskre. Sicer pa so četrtletje ekonomsko zaključili pozitivno.

Vendar se ta izpad zelo pozna. Kar 50 ljudi, ki dela na tem programu so premestili na druga dela. Zato so tudi bolj forsirali ostali program in tudi domačo prodajo. Tako jim je uspelo ujeti dinamični plan za prve tri mesece vsaj s 75 %.

Tudi direktnega izvoza imajo precej. Izvažajo predvsem intervalno stikalo za nemškega kupca. Ta program je tekel redno v proizvodnji in izvozu. Ostali izvozni program pa je slabši, ker so nekateri kupci stornirali naročila, drugih pa ni bilo.

Sicer zdaj kooperacija teče normalno, saj predpisi dovoljujejo pri tem sodelovanju spet menjavo 1:1. Žal pa so nastale težave na Poljskem in firma Unitra ne izpolnjuje obveznosti po pogodbi in izpadi so precejšnji.

Za domači trg v Kostanjevici delajo precej. Tudi naročil je dovolj. Škoda pa je, da imajo težave z dobavo repromateriala, zlasti iz uvoza. Pri domačem materialu dobavitelji niso preveč redni. Tudi njim manjka uvoženih surovin in zato seveda tudi njihova proizvodnja ne teče po načrtu. Prodaja doma pa kar dobro teče. Največ izdelajo in prodajo svetlobnih regulatorjev, vtičnic za avtomobilske priklole, vžigalnikov za plinske štedilnike in žične upore.

F. Kotar

OBRAZLOŽITEV ODLOKA O OBLIKOVANJU PRODAJNIH CEN NA DROBNO OZIROMA NA DEBELO ZA PROIZVODE IZ PRISTOJNOSTI FEDERACIJE

V Ur. listu SFRJ št. 20 (16. april 1982) je izšel navedeni Odlok, ki ga skrajšano lahko imenujemo »Odlok o maržah«. Ta Odlok nadomešča dosedanje Odloke iz leta 1978 in 1979, ki so urejali to problematiko in čeprav niso bili uradno posebej preklicani so bili vendarle pravno neveljavni z uveljavitvijo samega Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen. To praznino pa je zapolnil v decembru 1981 sprejeti »Odlok o določitvi najvišjih cen za vse proizvode in storitve ter o načinu oblikovanja cen zanje« (Ur. list SFRJ št. 67/81).

Skladno s 5. točko tega Odloka je bil delež trgovine za kritje stroškov prometa ponovno »zamrznjen« v vrednosti, realizirani na dan uveljavitve Odloka, torej 19. 12. 1982. Prav tako je vsebovano določilo, da so deleži v prometu »zamrznjeni« do sprejetja posebnih predpisov, to pa je »Odlok o maržah«. Vsaka družbeno politična skupnost, zveza, republike, avtonomni pokrajini in tudi občine morajo sprejeti »Odloke o maržah« za tiste izdelke, katerih cene se oblikujejo v okviru njihovih pristojnosti. Torej zveznemu Odloku sledijo še republiški, pokrajinski in občinski Odloki na to temo.

»Odlok o maržah« je sad dolgotrajnega usklajevanja med predstavniki zvezne, republiških in pokrajinskih skupnosti za cene in prav tako splošnimi združenji za trgovino ter gospodarskimi zbormi. Ob tem pa so sodelovali zvezni sekretarijati in komiteji. Pri tem je bilo dogovorjeno naj vse družbeno politične skupnosti sprejmejo enako besedilo Odloka, razlika naj bi bila le v odstotkih, ki pa medrepubliško tudi naj ne bi odstopali več kot za en odstotek.

Tako se naša razlaga tega zveznega »Odloka o maržah« nanaša tudi na enak republiški »Odlok o maržah« saj bo le—ta izdan v kratkem. Zato prikazujemo odstotke »marž« za eno in drugo pristojnost po vrstnem redu podskupin v panogi 0117 00 elektroindustrija.

V uvodu naj poudarimo, da se ta »Odlok o maržah« upošteva le v primeru kadar se proizvodne in prometne OZD samoupravno ne sporazumevajo in v okviru takih SaS ne oblikujejo tudi prodajnih cen. Ker pa v Iskri že imamo tako sporazumevanje o združevanju dela in sredstev, in je tudi za bodoče predvideno še tesnejše sporazumevanje s trgovino v okviru katerega razrešujemo tudi probleme oblikovanja cen, ta »Odlok o maržah« trenutno ne zadeva naših maloprodajnih in veleprodajnih cen. Nanaša se pa torej na kupoprodajne odnose. Tako bo obseg uporabe tega Odloka predvsem odvisen od procesa združevanja dela in sredstev med našimi TOZD in prometnimi OZD za promet blaga na debelo.

V nadaljevanju podajamo odstotke »marž«, za podskupine iz elektroindustrije: Ti deleži se upoštevajo kot marža prav tako kot že dosedaj, torej na netto fakturno ceno proizvajalca in so znatno nižji od dosedanjih rabatov, poleg tega pa je nižja tudi osnova na katero se zaračunavajo.

Osnove za določitev deležev za kritje stroškov prometa (marž) so bile:

- sprememba obstoječih absolutnih zneskov deležev za kritje stroškov prometa v relativne;
- opredelitev odvisnih stroškov v prometu blaga na debelo in na drobno in zaračunavanje le—teh na čisto fakturno ceno proizvajalca ali na nabavno ceno;
- ekonomski položaj organizacij združenega dela, ki opravljajo promet na debelo in na drobno;
- izračun statistične rasti proizvajalskih cen v zadnjem triletnem obdobju in ustrezno temu nižji obračun deleža glede na točko a).

Seveda se je jasno videlo, da zamrznitev deležev v trgovini ni bila dosledno izvedena saj bi marsikatera trgovska OZD morala poslovati z izgubo, zato se je pri pripravi teh deležev tudi upoštevalo realizirano stanje konec leta 1981.

Ta sistem upoštevanja deležev kot »marže« na netto fakturno ceno, če se bo uveljavil v praksi, praktično pomeni v naši panogi od 3—5% znižanje cen za končnega porabnika. Hkrati pa so deleži za druge panoge precej večji od dosedanjih absolutnih deležev tako, da bi se ta vpliv medsebojno uravnal in uveljavitev Odlokov ne bi neposredno vplivala na rasti cen na drobno, ki so v SFRJ v 3 mesecih dosegli 5,6%, v SRS pa že 7,3%.

V nadaljevanju »Odlok o maržah« povzema že znane določbe iz leta 1978, bolj jasno pa opredeljuje netto fakturno ceno in odvisne stroške, ki jih lahko prometne OZD pri računavajo k osnovi za obračun »marže«.

Dejansko pa ti Odloki dokončno izključujejo oblikovanje cen po rabatnem sistemu, ki je bil dolgo leta uveljavljen predvsem na področju oblikovanja maloprodajnih (in veleprodajnih) cen pri proizvajalcih bele tehnike, konfekcije in pohištvene industrije. Seveda se še zmeraj dopušča možnost oblikovanja maloprodajnih, oz. veleprodajnih cen izdelkov pri proizvajalcih, vendar se kot delež (marža) za kritje stroškov prometa lahko kalkulirajo v teh »Odlokih o maržah« predpisani odstotki za posamezno skupino proizvodov.

Trenutno še ni znano uradno tolmačenje kako naj stopi ta Odlok in veljavo pri že oblikovanih maloprodajnih, oz. veleprodajnih cenah naših izdelkov, kadar se promet ne opravlja na podlagi združevanja dela in sredstev med Iskro in prometnimi OZD. O tem vas bomo obvestili naknadno.

Menimo, da bi bilo najbolje, da se za vse izdelke, katerih cene so za letos že povečane skupaj z rabatom te cene uveljavlja še naprej do naslednje spremembe. Pri tej spremembi pa naj bi se šele upoštevali odstotki iz Odlokov kot kalkulativni elementi za oblikovanje maloprodajnih cen. V predlogu republiškega Odloka je v 9. točki tudi določeno, da so pri samoupravnem sporazumevanju o združevanju dela in sredstev, oz. o trajnem poslovnem sodelovanju ti deleži lahko tudi drugače dogovorjeni (višji) od teh v Odloku.

O vsem nadaljnjem poteku oblikovanja cen in načinu uporabe Odloka vas bomo naknadno obvestili.

S. Klemenčič Seražin

INVEST SERVIS

Za kulisami Iskrinih športnih iger

Iskrine letne ali zimske igre so gotovo lepa in velika manifestacija moči, mladosti, razgibanosti in gotovo tudi požrtvovalnega dela Iskrinih športnikov. Slovesno vzdušje otvoritev, ko se 500, 700 ali 1000 Iskrinih športnikov zbere sredi Iskrinih zastav, je gotovo enkratno doživetje za športnike in gledalce. Za poživitev športnih dejavnosti pa ugotavljamo, da so ta tekmovanja ne le potrebna, ampak kar nujna.

In kaj je za kulisami? Pri tem bi radi nekaj povedali o težavah prirediteljev, ki imajo skrb za izvedbo teh športnih manifestacij. Invest servis namreč vsako leto poskrbi, da se uredijo vsa tehnična vprašanja, tako dekoracija kraja in prireditveni prostori pa športni tereni, treba je dobiti sodnike in športne funkcionarje, ki poskrbijo za nemoten potek iger. Seveda je za športnike treba zagotoviti tudi prenočišča in prehrano.

In kako se vse to financira, oz. kdo vse to plača? Mi vsi. Vsi zaposleni v Iskri. Sindikalna konferenca ali točneje njena Športna komisija naredi letni načrt športnih iger. Na podlagi tega načrta naredi Iskra — Invest servis finančni program. To pa pomeni, naj bi potrebna sredstva za izvedbo načrtovanih iger združile vse TOZD in tako »financirale« nastope Iskrinih športnikov. Seveda je združevanje sredstev urejeno po dogovorjenem ključu, ki ga potrjuje vse delovne organizacije.

Do tu je vse lepo in prav. Stvar pa se zaplete, ko je treba plačati deleže, ki so jih v delovnih organizacijah sprejeli po letnem načrtu. Ker delovne organizacije nimajo skoncentriranih sredstev, največkrat račune zavrnejo s pojasnilom, naj »ceho« razdelijo po TOZD. Iz nekaterih delovnih organizacij vljudno pošljejo tudi ključ za razdelitev po njihovih TOZD. Tu je delo enostavno, pač namesto enega, pošljejo toliko računov, kolikor je TOZD. Kjer pa takega dogovora in razdelitve v delovni organizaciji ni, se je težje pogoditi s TOZD, saj se le-te navadno stroškov otepaajo, zavračajo račune in se izgovarjajo drug na drugega, češ, naših športnikov je bilo

malo, račun je prevelik in ga pošljite drugam, »na drugo TOZD ali na delovno organizacijo. Pa so pri Investu nekako tam, kjer so začeli.

Tako žoganje traja tako dolgo, da se nekdo utruji ali naveliča. Potem nekateri po dolgotrajni diplomatski igri vendarle plačajo, spet drugi pa ne. Tako ostane 10 do 20 % stroškov neplačanih s strani delovnih organizacij. To mora nekako urediti Invest servis, največkrat pa pomeni, da mora to »luknjo« zapolniti z lastnimi sredstvi.

Z nekaj dobre volje in razumevanja v TOZD bi po dogovorih v delovnih organizacijah lahko naredili ključ za združitev sredstev in jih nakazali po načrtu že v začetku leta. Tako pa mora Invest servis sredstva običajno založiti in to s slabo slutnjo, da jih vsaj nekaj ne bo videla nikoli več.

Sicer vse športno življenje v SOZD Iskra organizira in vodi Komisija za šport in rekreacijo. Vendar so člani Komisije vsi »prostovoljci« in je treba profesionalni, tehnični del dela opraviti s poklicnimi ljudmi. To je doslej delal Invest servis, ki tudi sicer opravlja dela skupnega pomena za Iskro. S športno dejavnostjo se je doslej ukvarjal referent za šport v Početniški skupnosti. Ker pa so lani Početniško skupnost likvidirali in je odšel referent v pokoj, zdaj po potrebi to opravlja honorarno. Mišliti pa bo treba na dokončno ureditev, da bo za tehnični del športnih iger skrbel profesionalen pa čeprav bi ob tem opravljal še druge naloge, če ne bi bil dovolj zaposlen vse leto s športnimi nalogami.

No tale pogled za kulise lepih otvoritev in zaključkov naših športnih iger ni

INVEST SERVIS: Naše receptorke bodo dobile nove, lične temno modre uniforme. Oko kamere je ujelo eno izmed prvih, ki jo že ima. Lično krilo, brezrokavnik, bluza in kravat z Iskrinim emblemom na levi, narede naša dekleta, ki imajo prvi stik z obiskovalci, še bolj prikupna in reprezentančna.

Poslovanje v prvem četrtletju

Po zelo uspešnem zadnjem četrtletju prejšnjega leta, smo letošnje leto začeli s precejšnjimi težavami. Te težave so odraz stanja na našem in tujem tržišču, predvsem pa naših notranjih slabosti.

Povedana v strnjeni obliki, so jedra naših problemov naslednje:

Zmanjšana je bila proizvodnja v začetku letošnjega leta glede na lanski konec leta in ima dvojni negativni učinek: kupci so nezadovoljni z manjšimi dobavami in tudi priliv deviz je logično nižji. Ta ugotovitev velja predvsem za diode 1N4000, ki smo jih lani delali v štirih izmenah.

Kvaliteta naših izdelkov je začela kritično zaostajati za zahtevami trga. Pojavljajo se reklamacije, oz. napovedi za reklamacije, določeni kupci pa že odklanjajo naše izdelke zaradi slabše kakovosti.

Naloge za zvišanje produktivnosti še niso zadostno realizirane, zamuda je tudi z naročeno opremo (avtomati za označevanje in trakanje), zato je v proizvodnji premalo delavcev.

Pritiski inozemskih kupcev na znižanje naših prodajnih cen, kar je posebno

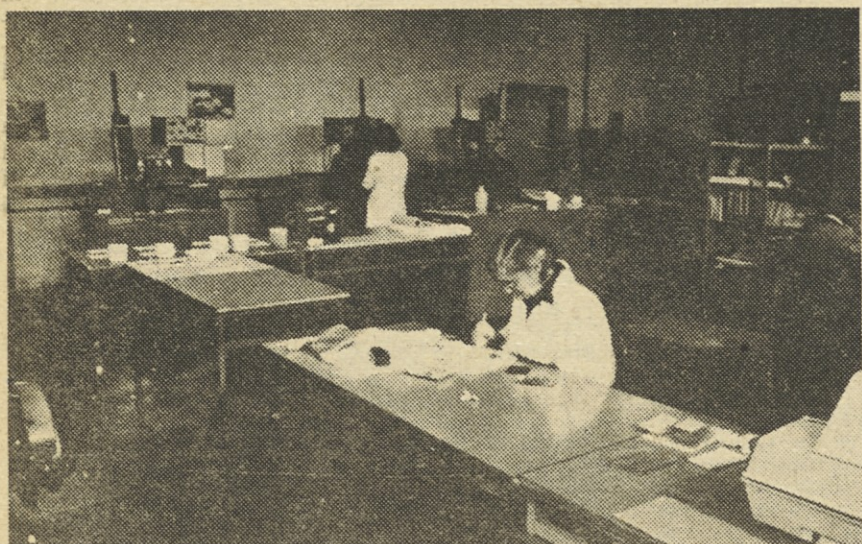
na ameriškem tržišču najbolj izrazito. To pomeni, da bomo za naše diode dobili manj deviz kot smo planirali. V celoti predstavljajo zahteve za znižanje 10 % ali celo več.

Reševanje navedenih problemov mora biti prioriteta naloge vseh nas, posebej pa še strokovnih služb kot so razvoj, tehnična priprava proizvodnje, konstrukcije in gradnje naprav, prodaje in drugih. V razvoju in sami proizvodnji morajo biti naporu posvečeni izboljševanju kvalitete proizvodov. Pomanjkanje delovne sile bomo začasno blažili dnevno s pomočjo 10 delavcev iz spremljevalnih tehničnih služb in rešuje, kot je bila že dosedaj večkrat praksa, dokler ne izboljšamo razmer s povečanjem produktivnosti in novo opremo.

Kljub temu, da zvenijo takšne naloge precej aktivistično, se moramo sprijazniti z dejstvom, da ne moremo počivati na lanskim lovorikah. Trg nas postavlja in nas bo vedno bolj postavljali pred kruto odločitev: dobavljati poceni in kvalitetno ali pa ne bomo imeli dovolj posla.

Ker smo bili že večkrat v dosti težjih pogojih, ni razlogov za pesimizem. Ta položaj mora biti le vzpodbuda za mobilizacijo vseh naših sil pri reševanju bistvenih problemov.

Adi Peitl

Obdelava kristala v trboveljski Iskri.

TOZD Industrijska elektronika Kostanjevica: Pred nekaj dnevi so bili v tej tovarni razgovori s predstavniki Univerze, srednjih šol in forumov za izobraževanje v naši republiki. Pogovarjali so se o možnosti, da bi v kostanjeviški Iskri proizvajali šolski program elektronike, ki ga zahteva usmerjeno izobraževanje. Pomanjkanje tovrstnih učil je že pereče. O rezultatih pogovorov bomo kaj več napisali prihodnjič.

SKUPNE SLUŽBE IEZE: Zelo slovesno so v družbi s sodelavci proslavili 50-letnico Lojzke Blatnik. »Tudi srečanje z Abrahamom« je lahko lep trenutek. Lepo je bilo, saj so mi sodelavci pokazali, da smo po tolikih letih pravi prijatelji. Če pa se ozrem nazaj, na prehojeno pot, od Suhe Krajine, kjer sem doma pa do Iskre, kjer sem še danes, moram reči, da je bila pot lepa. Hude stvari človek pozabi, ostanejo pa lepi spomini,« pravi Lojzka.

Hannovrske-mu sejmu na rob

V Hannoverju je bil od 21. do 28. aprila letos največji mednarodni velesejem na svetu z več kot 6400 razstavljalci. Na sejmu je iz Jugoslavije sodelovalo 15 delovnih organizacij, med njimi Alat Beograd, Dalekovod Zagreb, Energoinvest Sarajevo, Mariborske li-varne, Rade Končar in Tovarna računskih strojev, obe iz Zagreba, Sever Subotica, Digatron Buje in druge. Na sejmu se je uspešno predstavila tudi Iskra.

Zanimanje razstavljalcev, da na tej največji razstavi tehničnih dosežkov razstavijo svoje novosti, je bilo letos večje, kot kdajkoli v 36-letni zgodovini hannovrskega sejma. Tudi zanimanje obiskovalcev, teh je bilo do 80 odstotkov iz industrije, trgovine in obrtništva, je preseglo vsa pričakovanja. V osmih dneh sejma si je ogromno razstavišče na obrobju Hannoverja ogledalo več kot 600.000 obiskovalcev iz vsega sveta.

Vzdušje na razstavnih prostorih je bilo živahno in optimistično od vsega začetka. O kaki resignaciji v Hannoverju ni bilo mnogo čutiti. To pa govori v prid domnevi, da so verjetno podcenjevali voljo zasebnih gospodarskih podjetij po samouveljavljanju.

Večina razstavljalcev na letošnjem hannovskem sejmu je bila iz Zvezne republike Nemčije, prav dobro so bila na njem zastopana tudi podjetja iz zahodno evropskih držav in še zlasti iz Amerike. Svoje tehnične dosežke so razstavljale tudi Brazilija in Mehika, kateri je letos sejem posvetil precejšnjo pozornost, solidno sta se predstavili tudi državi vzhodne Evrope—Madžarska in Češkoslovaška, udeležbi pa se je tokrat odpovedala Sovjetska zveza.

Na sejmu v Hannoverju se je vsak obiskovalec na lastne oči prepričal, kako tehnika v resnici živi, se nenehno razvija in osvaja vedno nova območja.

In kaj je na sejmu v tehničnem pogledu zapustilo najmočnejši vtis? Na to vprašanje ni tako enostavno odgovoriti, saj je bila na sejmu razstavljena parada najvišjih in najnovejših dognanj elektronike z vsega sveta. V oči je padla poenostavitel rokovanja z računalniki. Razstavljen je bil računalnik, ki uboga že na komando z glasom in odgovarja v »govorici«, pismeni ali ustmeni, razumljivi tudi nestrokovnjakom.

Dejstvo je, da gre razvoj elektronike nezadržno in vse hitreje v smeri vse večje integracije, čemur se prilagaja tudi Iskra. Vse več je sklopov in sistemov za dokončen proces. Tako se pojavljajo veliki sistemi visoke integracije. Za drugi primer bi lahko navedli veliko, kakor kamion veliko rezkalno napravo za graditev predorov. Stroj tega tipa trenutno že preizkušajo, med drugim tudi pri gradnji avtomobilske ceste v mehiškem glavnem mestu. Preseneča tudi, koliko možnosti za varčevanje z energijo že izkoriščajo proizvajalci investicijskih sredstev.

Prikazane so bile tudi številne novosti pri izkoriščanju sončne energije. Prav tako pa ni mogoče spregledati, da mikroelektronika nadaljuje svoj zmagoviti pohod na vsa gospodarska območja. Ta industrijska panoga dosega rekordne poslovne uspehe. Čedalje širša območja pisarniškega in upravnega dela prevzema režija mikroprocesorjev, z nezmanjšano hitrostjo napreduje tudi avtomatizacija tovarn in drugih industrijskih obratov ter posameznih delovnih mest.

J. Kuhar

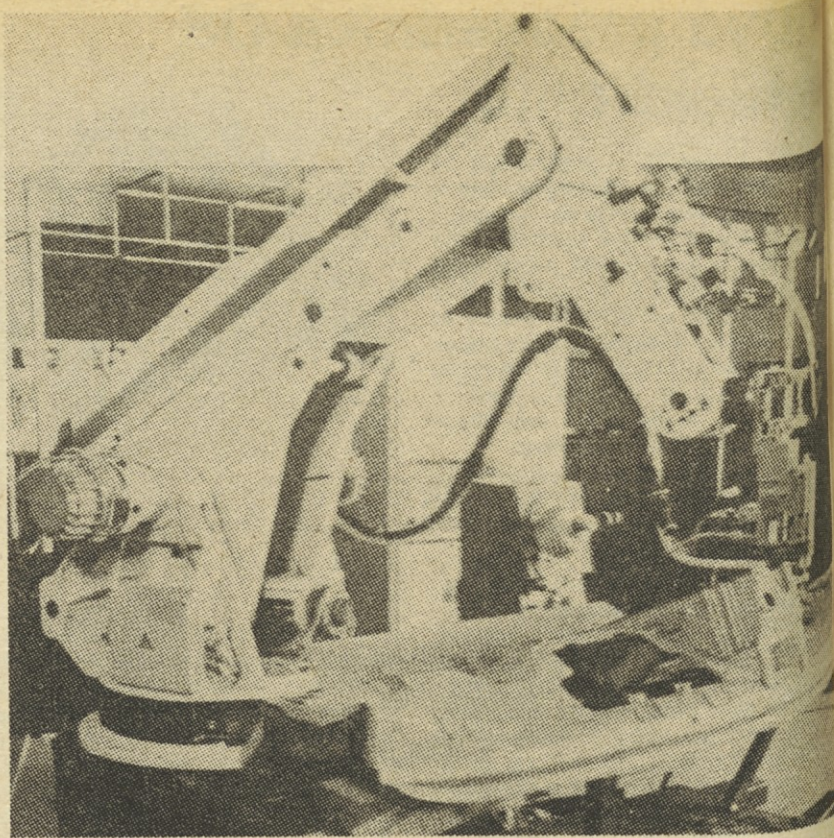
Mladi so prižgali kres

Tako množično, tako slovesno, tako veličastno kot je bilo ob kresu na predvečer praznika dela še ni bilo. Okrog 200 mladih in takih, ki so po srcu mladi, se je zbralo na izletniški točki Kekec nad Novo Gorico, sem pa so jih povabili mladi iz Avtoelektrike, da bi skupaj prižgali že kar tradicionalni kres. Točno ob 20. so ognjeni zublji objeli pet metrov visoko kopo lesa, ki so ga mladi prejšnji dan vozili na določen prostor in rdeče obarvan kresni plamen je na najlepši možni način oznanjal bližajoči se praznik. Iz mladih grl je zadonela pesem, slišati je bilo spontan pogovor o pomenu praznika, ki je za nekatere praznik, za druge žal, samo upanje na boljše čase.

Novogoričani pa tudi prebivalci onkraj meje, saj je bilo videti kres daleč na italijansko stran, so se čudili in z zanimanjem opazovali razsvetljeno izletniško točko, sij kresa pa je segal celo na obronke bližnjega Sabotina, kjer je iz velikih kamnitih črk izpisano ime Tito. Na predvečer praznika so bile te črke razsvetljene prav po zaslugi mladih iz Avtoelektrike.

Kaj naj dodamo za zaključek. Nič drugega, kot zahvalo in pohvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tako živemu obeležju praznika dela in h tako pestremu večeru za 200 prisotnih ob nepozabnem kresu.

Marko Rakušček

Avtomatizacija delovnega procesa se vse bolj uveljavlja tudi pri nas.

Sklepi 13. zasedanja DS SOZD Iskra (21. 4. 1982)

DS potrdi sklepe 12. zasedanja DS SOZD Iskra z dne 25. 2. 1982 in sprejme na znanje informacijo o izvršitvi, oz. izvajanju sklepov ter pri tem sprejme soglasno naslednja sklepa:

1. DS zadoži Iskra Commerce, da poda na naslednji seji DS poročilo o izvajanju in o vzrokih kasnitve realizacije sklepa št. 151 pod točko 2.
2. DS ugotavlja, da je Odbor za finance skupno s komisijo SOZD v skladu s pooblastilom pod sklepom št. 153 tč. 2 pregledal predložene sanacijske programe DO Elektrozeve in DO Široka potrošnja ter odobril črpanje sredstev rezerv SOZD v dodeljenih višinah. Na osnovi predloga KPO SOZD in ugotovitve, da so izpolnjeni pogoji iz sklepa št. 154 ter v skladu s stališči delegacij DO v DS SOZD, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS sprejme vstop DO Iskra Delta v SOZD Iskra.

Na osnovi obrazložitve Jasta Marcona sprejme DS poročilo o izvajanju neizvršenih sklepov ostalih sej DS v mandatnem obdobju 1980/82.

Na osnovi obrazložitve Zorana Poliča, predlog odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra v l. 1981 in ugotavlja, da so doseženi rezultati glede na zaostrene gospodarske pogoje še zadovoljivi.

Glede na to, da so se v l. 1981 ponovno pojavile večje izgube in da je v zadnjem trimesečju l. 1981 prišlo do znatnejšega zmanjšanja akumulativnosti, predlaga DS delavskim svetom DO, da posvetijo temu področju v l. 1982 večjo pozornost. Tako bo potrebno ob poročilu poslovanja za prvo trimesečje l. 1982 podrobno analizirati gibanje akumulacije in izgube, ki se bodo pojavile ter sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje nadaljnjega slabšanja gospodarjenja.

Na osnovi obrazložitve Zorana Poliča, predloga odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose ter predloženega gradiva in predloga v razpravi, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. V skladu s 56. členom Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije ter skladno z določili 83. in 84. člena Statuta SOZD Iskra sprejme DS delovni program in metodologijo za pripravo dolgoročnega plana za obdobje 1986—1995 z nekaterimi elementi do 2000, s tem da se v predlogu priloge IV. določila za izvajalca »Tržne prognoze za obdobje 1986—95/2000« DO Iskra Commerce, ne samo TOZD Marketing.
2. DS poziva delavske svete vseh DO in TOZD, da z ustreznimi sklepi zagotovijo v svojih organizacijah pripravo planskih gradiv, skladno s predlaganim rokovnikom in metodologijo ter s tem zagotovijo enotna izhodišča za izdelavo planskih dokumentov v SOZD Iskra.

3. DS pooblašča Odbor za gospodarjenje in dohodkovne odnose, da spremlja in koordinira priprave dolgoročnega plana in o poteku del obvešča DS.

Na osnovi obrazložitve Marjana Trojarja, predloga odbora za samoupravni nadzor SOZD in predloženega predloga, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS razpisuje ponovno glasovanje na referendumu v vseh TOZD, kjer referendum ni uspel (TOZD Sprejemniki in Gospodinjki aparati iz DO Široka potrošnja, TOZD Mali zaganjalniki, Veliki zaganjalniki, Generatorji in elektronika in Delovna sredstva iz DO Avtoelektrika), ali pa je bil referendum razveljavljen (TOZD MSO iz DO Telematika), za naslednje predloge samoupravnih sporazumov:
  - o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka,
  - o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za skupno porabo in
  - o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela v SOZD Iskra
 v enakem besedilu kot so bili določeni na DS dne 26. 11. 1980 (sklep št. 53/2).
2. DS določi novo besedilo predloga Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke v SOZD Iskra in sicer tako, da se iz predloga sporazuma, ki je bil določen na DS dne 26. 11. 1980.

- a) črtajo členi 40, 41 in 42 in
- b) doda nov člen 40 a z naslednjo vsebino:

»Delavci v sestavljeni organizaciji Iskra bomo do ureditve minulega dela v posebnem sporazumu določali del osebnega dohodka na podlagi minulega dela tako kot doslej.«

DS razpisuje o spremenjenem in dopolnjenem predlogu samoupravnega sporazuma glasovanje na referendumu v vseh TOZD in enovitih DO v SOZD Iskra s tem, da v organizacijah, kjer je referendum o tem sporazumu uspel ponovno glasujejo le o navedeni spremembi, oz. dopolnitvi, v tistih organizacijah, kjer pa referendum ni uspel pa glasujejo o spremenjenem in dopolnjenem predlogu sporazuma.

3. DS zadoži delavske svete DO v SOZD Iskra, da zagotovijo izvedbo referendumov v TOZD in enovitih DO iz točke 1. in 2. najkasneje do 31. 10 1982 ter dostavijo zapisnik o ugotovitvi izida referendumov v izvirniku sekretariatu DS SOZD.

Izid glasovanja na referendumih v SOZD ugotovi komisija imenovana na DS dne 26. 11. 1980.

4. Po sprejemu, oz. sklenitvi se navedeni samoupravni sporazumi objavijo v glasilu Iskra.

5. Na razrešitvi vprašanja »minulega dela« se naprej delata projektni svet in DO ZORIN, ki lahko za pripravo osnutka skupnih osnov za oblikovanje sredstev na podlagi minulega dela oblikuje posebno strokovno telo izmed delavcev SOZD Iskra in po potrebi tudi zunanjih. DO ZORIN pripravi program dela in stroškovnik za izdelavo predloga, OZD v Iskri pa so DO ZORIN, oz. strokovni komisiji dolžni dati podatke in drugo pomoč.

Na osnovi podane obrazložitve Marjana Trojarja in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS soglaša, da Iskra Commerce TOZD Marketing preneha z opravljanjem dejavnosti SIL, Iskra ZORIN TOZD Indok pa dopolni svojo dejavnost z dejavnostjo SIL, katero bo opravljal kot svojo stransko dejavnost ter da se sredstva za izvajanje dejavnosti SIL v višini določeni v 56. členu Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—85, za obdobje 1982 do 1985 združujejo v TOZD Indok.

Na osnovi obrazložitve Pavla Gantarja, predloga odbora delegatov podpisnic SaS o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov, predloženega gradiva in predloga v razpravi, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

1. DS določi predlog Sporazuma o medsebojni delitvi soustanoviteljskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeležena Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.s.o. Skofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgradnjo tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš — nov. 1978) in iz aneksa I. k temu sporazumu

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kritično o programski usmeritvi

O rezultatih poslovanja vrhniške temeljne organizacije lani in v letošnjih prvih treh mesecih kot podlagi za pogled v bodoče obdobje, je tekla beseda na sestanku predstavnikov družbenopolitičnih, samoupravnih in poslovnih organov TOZD, DO Široka potrošnja in predstavnikov DPO in skupščine občine Vrhnika. Povod za sestanek, ki je bil v prostorih vrhniške temeljne organizacije v torek, 13. aprila je bila zahteva občinskega izvršnega sveta, da je treba izdelati sanacijski program za Tovarno anten in antenskih naprav.

Zakaj sanacijski program v temeljni organizaciji, ki ne posluje z izgubo, ki je lani zaključila investicijo, ki je domala v celoti temeljila na lastnih sredstvih, v TOZD, ki še naprej proizvaja izdelke, za katere je konjunktura na domačem trgu? Prav zaradi slednjega, saj za antene, ki so osnovni program te temeljne organizacije nikakor ni moč najti ustreznega kupca, v tujini, še manj pa kaj pametnega iztržiti. Specifični izdelki iz aluminija, ki zavzemajo tudi racionalno embalarino še vedno veliko prostora glede na prodajno vrednost, so namreč po izvozi plačati dohodkovno popolnoma nezanimivi, saj cena na tujem trgu pri morebitnem kupcu ne bi pokrivala niti materialnih stroškov. Skrb za programsko

usmeritev TOZD, ki s sedanjim programom ne more načrtovati ustrezne srednje in dolgoročne usmeritve pa je bila vzrok za zahtevo občinskega izvršnega sveta po pripravi sanacijskega programa, kljub relativno dobremu poslovanju v zadnjih letih pa tudi v letošnjih prvih treh mesecih. Proizvodni obseg so do konca marca letos dosegli v višini 92,5 % načrtovanega, kar pripisujejo predvsem velikemu pomanjkanju delovne sile zaradi čezmerne bolezenske odsotnosti. Te so v tem obdobju dosegli tudi 17 % števila vseh zaposlenih! Kljub nedoseganju fizičnega proizvodnega obsega pa izgube ne predvidevajo, čeprav menijo, da bi jo v drugi polovici leta utegnili dočakati. Vzrok temu bodo zamrznjene, ad-

ministrativno določene cene, ki se po sedanjih tudi letos ne bodo dvignile za več kot 13 %. Ob skorajda samoumevnem 40 pa tudi 50 % povečevanju cen vhodnih repromaterialov pa tako tekovanje seveda ne pripelje drugam kot v izgubo. V tem primeru pa bo to prva izguba v četrstoletnem obstoju vrhniške tovarne anten!

Vseeno pa je žulj, ki zdajle vrhniške Iskraše najbolj teži, povezan z izdelki, ki bi jih prodajali v izvoz in zanje iztržili prepotrebne devize. Kako do takega programa?

Sestanek natančnega odgovora na to vprašanje seveda ni mogel dati, vendar pa so bili pogovori optimistično naravnani. Izkazalo se je, da možnosti so, seveda pa do njihove uresničitve ne bo moč priti preprosto. Potrebna bodo zagonska sredstva, potrebna bodo dogovarjanja z drugimi delovnimi organizacijami znotraj Iskre, precejšnja bo beseda, ki jo bo moral imeti Razvojni institut Široke potrošnje. Vsekakor pa je enotna ugotovitev, da bodo morale biti programske spremembe zasnovane dolgoročno, da pa je potrebno z delom pričeti nemudoma. S tem v

S sestanka v TOZD Antene na Vrhniki.

zvezi so sprejeli tudi sklep, da strokovne službe pripravijo osnutek poročila, ki naj vsebuje smernice o izvajanju programske preobrazbe TOZD, po obravnavi tega dokumenta pa naj bi pred kolektivnimi dopusti pri-

pravili naslednji sestanek v podobni zasedbi. Poročilo bo moralo vsebovati tudi načine financiranja razvojnega dela, ki bo moralo postati mnogo bolj kot doslej sestavni del načrtovanja! Stane Fleischman

SKLEPI 13. ZASEDANJA DS SOZD ISKRA (21. 4. 1982)

(Nadaljevanje s 6. strani)

(Niš — julij 1979) v besedilu z dne 15. 3. 1982, vključno s predloženo dopolnitvijo, ki se doda 6. členu kot drugi odstavek in ga daje v sprejem DO udeleženkam. Predlog sporazuma z uvodno obrazložitvijo na zastavljena vprašanja v razpravi, se objavi v naslednji številki glasila Iskra. Postopek sprejemanja naj se izvede do 31. 5. 1982, obvestila o sprejemu zbira sekretariat DS SOZD.

2. Na osnovi zastavljenega vprašanja delegacije Elementi sprejme DS tolmačenje 6. člena predloga sporazuma in sicer: v primeru, da bi bila povratna sovlaganja Ei Niš v Iskro locirana v več DO udeleženk tega sporazuma, se delež DO Široka potrošnja iz čl. 5 (33 %) prenese na vse tiste DO, v okviru katerih bo Ei Niš sovlagala, sorazmerno sovlaganju. Na osnovi obrazložitve Janeza Hafnerja, predloga odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS določi predlog SaS o združevanju sredstev za pokritje investicije in obratovalnih stroškov poslovnega letala v besedilu z dne 7. 4. 1982 in ga daje v sprejem DS DO podpisnik.

Predlog sporazuma se objavi v naslednji številki glasila Iskra. Postopek sprejemanja naj se izvede do 31. 5. 1982, obvestila o sprejemu zbira sekretariat DS SOZD.

Na osnovi obrazložitve Fabia Škopaca, predloga odbora delegatov podpisnik SaS o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov ter predloženega gradiva in predloga v razpravi, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS določi predlog Aneksa k SaS o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika v enakem besedilu kot je bil objavljen osnutek in ga da je v sprejem DS DO udeleženk.

Predlog aneksa se objavi v naslednji številki glasila Iskra. Postopek sprejemanja naj se izvede do 20. 5. 1982, obvestila o sprejemu zbira sekretariat DS SOZD.

Na osnovi obrazložitve Fabia Škopaca, predloga odbora delegatov podpisnik SaS o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov ter predloženega gradiva, sprejme DS v skladu s podanimi stališči delegacij DO v DS soglasno naslednji sklep: DS potrdi uvrstitev projekta KOMEN v vrstni red investicij SOZD Iskra za leto 1982 pod št. 9 in projekta MURA pod št. 10 po predloženem pregledu.

Na osnovi obrazložitve Borisa Mužiča, predloga odbora za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS sprejme ugotovitve in potrdi zaključke kadrovskega posveta v Škofji Loki ter naroči poslovnemu organu, da ustrezno angažirajo odgovorne kadrovske delavce, zagotovijo kadrovskim službam možnost strokovnega dela in v smislu sklepov aktivirajo vse ostale dejavnike kadrovske politike tako, da bodo ustrezno uresničili svojo vlogo v doseganju skupnih proizvodno poslovnih ciljev.

Na osnovi obrazložitve Borisa Mužiča, predloga odbora za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS posreduje v javno obravnavo osnutek Pravilnika o nagrajevanju uspešnejših diplomskih nalog SOZD Iskra z upoštevanjem pripomb odbora za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje.

Osnutek pravilnika se objavi v naslednji številki glasila Iskra. Javna obravnavna traja do 25. 5. 1982. Pismene pripombe, predloge in stališča zbira sekretariat DS SOZD.

Na osnovi obrazložitve Staneta Jenka, predloga odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS sprejme Poročilo Koordinacijskega odbora za izvajanje samoupravnega sporazuma o medsebojnem sodelovanju na področju avtomatizacije proizvodnih in infrastrukturnih sistemov med SOZD Iskra in SOZD Strojgradnja v letu 1981.

Na osnovi podane obrazložitve Janeza Kerna in predloga razpisne komisije, sprejme DS soglasno naslednji sklep: DS sprejme poročilo razpisne komisije in imenuje za člana kolegijskega poslovnega organa za koordiniranje razvoja, proizvodnje in tržništva na področja telekomunikacij Aleksandra Miheva, dipl. ing.

Na predlog KOS SOZD, sprejme DS soglasno naslednja sklepa:

1. DS imenuje v skladu s 52. členom statuta DO IKM delegate uporabnike iz SOZD Iskra v svet IKM in sicer: Edvard Tepina, Kibernetika Stane Kavkler, Avtomatika, Savska 3 Jože Pegam, Široka potrošnja Lotar Kozina, DSSS SOZD
2. DS imenuje Komisijo za družbeno-institucionalno propagando v sestavi: Janez Kern, KOS SOZD Miloš Pavlica, DPO SOZD Zoran Polič, KPO SOZD (plan) Meta Maksimovič, KPO SOZD (stiki z javnostjo) Mitja Tavčar, Elektrozveze Viktor Zupančič, Električna orodja Stane Koprivnikar, Široka potrošnja Jaka Škrbinc, Iskra Commerce TOZD Marketing

Komisija iz širšega družbenega vidika spremlja in usmerja sredstva, ki se za te namene združujejo v okviru institucionalne propagande in je opredeljena v naslednjih okvirih: Komisija je strokovno telo DS SOZD. Komisija na osnovi usklajevanja na nivoju SOZD (KPO SOZD, področni kolegij direktorjev DO, vodstvo DPO SOZD) določa osnove in usmeritve za dejavnosti družbene institucionalne propagande, v okviru institucionalne propagande SOZD. Osnutek programa dejavnosti družbene institucionalne propagande izdela strokovna služba TOZD Marketin do 31. 5. 1982. Komisija na osnovi usklajevanja sprejme predlog istnega programa dejavnosti družbene institucionalne propagande, tako vsebinsko kot vrednostno in je sestavni del programa celotne institucionalne propagande. Sredstva za izvajanje družbene institucionalne propagande se združujejo kot del sredstev institucionalne propagande v TOZD Marketing. Komisija na svojih sejah tudi konkretno razporeja sredstva za družbeno institucionalno propagando. Komisija o izvajanju programa družbene institucionalne propagande poroča DS SOZD v skladu z metodologijo o izdelavi poročil o izvajanju dejavnosti skupnega pomena s področja svobodne menjave dela, ki so sestavni del trimesečnih poročil o poslovanju SOZD Iskra.

Odkritje spominske plošče Ivanu Tomincu

Franc Križnar med slavnostnim govorom.

V kranjski Iskri je bila 30. aprila 1982 proslava ob odkritju spominske plošče delavskemu voditelju in revolucionarju Ivanu Tomincu.

Na prostoru pred glavnim vhodom v Iskro v Savski Loki so se zbrali številni

Jakob Vehovec je odkril spominsko ploščo.

delavci delovnih organizacij kranjske Iskre. Slavnostni govornik je bil Franc Križnar, predsednik organizacije Zveze borcev SOZD Iskra. Orisal je zgodovinski pomen velike stavke tekstilnih delavcev Slovenije, ki se je pričela 20. avgusta 1936. Obširno je spregovoril tudi o revolucionarni poti delavskega voditelja in vodje te stavke Ivana Tomina.

Spominsko ploščo je odkril predsednik OK ZKS Kranj Jakob Vehovec. V kulturnem programu sta sodelovala pevski zbor Iskra in recitator Janko Hvasti.

A.B.

Živahno v TOZD SEM

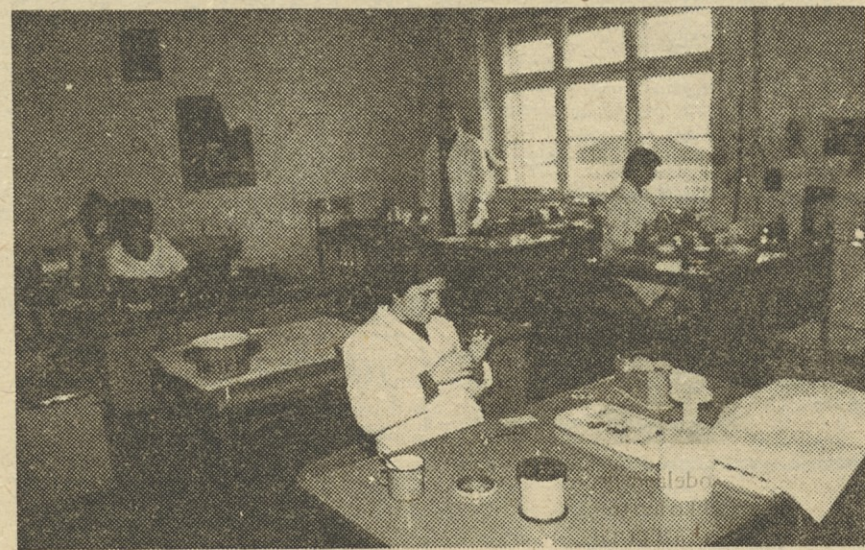
V Specialnih elementih imajo tri glavne dejavnosti, gotovo pa je najbolj zanimiva »veja« mehanskih elementov. Večina proizvodnje je namenjena specialnim namenom po naročilu. V različnih izvedbah delajo transformatorje, preklonike, žične upore, žične potenciometre in druge elektromehanske sklope, večina namenjene za vgradnjo.

Letos se malce pozna zaviranje investicij in zato je tudi povpraševanje po mehanskih elementih nekoliko manjše. Naročila imajo sicer za več mesecev naprej, vendar vse leto, vsaj na nekaterih področjih še ni pokrito z naročili. Zato pa delavce premeščajo na tisto delo, kjer je naročil dovolj. Žal pa je tako premeščanje drago in zamudno. Najboljše bi bilo seveda, da vsak opravlja svoje specialno delo in to kontinuirano. Sicer pa v SEM niso edini, ki se jim to dogaja.

Prav zdaj v razvoju osvajajo nov preklonik za elektronske naprave. Ta novi tip preklonika bodo v celoti osvojili, saj razvojniki, tehnologi in konstrukterji pripravljajo tudi proizvodnjo sestavnih delov tako, da bo preklonik v celoti domač.

Otepajo se tudi z deviznimi težavami. Pri proizvodnji specialnih elementov seveda ne gre čisto brez uvoza. Ker pa ne izvažajo dovolj, je seveda treba poiskati drugačne možnosti. Še več težav pa je z dobavitelji domačih surovin, ki zahtevajo soudeležbo pri naložbah pa tudi devizno soudeležbo za repromaterial. Tu so največkrat nemočni, saj je že kar znan ultimatus: daj devize, sicer ne dobiš nič.

Sicer pa TOZD SEM dobro dela, posluje in izvaž. Letos so precej dvignili proizvodni program, še bolj pa izvozni načrt, ki ga tudi uspešno izpolnjujejo. F. Kotar

V montaži transformatorjev.

S posveta o psihodijagnostiki

Psihodiagnostika je preizkus osebnostnih lastnosti posameznikov in skupin, v našem primeru zaradi ustreznosti kandidatov za opravljanje nekega dela. Del podatkov, na osnovi katerih kadrovska služba pripravi svoje predloge, predvsem pri kadrovanju na določena dela, so torej psihološki podatki. Zagotovo ni smotno zbirati psiholoških podatkov in pripravljati psihološko mnenje pri vsakem kadrovanju za vsako delo.

Namen posveta je bil opredeliti kriterije, kdaj je psihološki pregled potreben, vlogo in pomen psiholoških podatkov v strokovnih predlogih kadrovskih služb ter nakazati možnosti dobivanja objektivnih podatkov o delavcih.

Posvetovanja so se udeležili kadrovski delavci in psihologi, ki se v Iskri ukvarjajo s pripravo psiholoških mnenj oz. jih uporabljajo. Gostji posveta sta bili tov. Živana Bele Potočnik in njena sodelavka Brigita Hrušvar, obe diplomirani psihologinji iz Zavoda SRS za produktivnost, kjer delata v Centru za psihodiagnostična sredstva in na psiholoških svetovalnih temah.

Ena prvih ugotovitev na tem posvetu je bila, da kljub psihologom, ki so zaposleni v Iskri, industrijske psihologije ni čutiti. Od prve uveljavitve psihologov v Iskri leta 1954, ko so uspešno uredili delovno mesto justiranja in izvedli kadrovanje zanj, se je vloga psihologov in psiholoških podatkov v kadrovskih službah spreminjala in različno uveljavila.

Zaradi vse večjega poudarka, ki ga dajejo zgolj testiranju in zaradi izrivanja celovite psihološke analize, kakršna edino lahko da koristne podatke za delo kadrovske službe, so začeli v nekaterih OZD Iskre te podatke počasi opuščati, psihologe pa vključujejo v najrazličnejše naloge v OZD, ki pogosto nimajo s psihologijo nobene povezave. Golo testiranje je le droben kamenček v prispevku, ki ga psiholog lahko da.

Zato posvet predlaga, da bi v Iskri imenovali strokovno komisijo, ki bo opredelila širšo vlogo industrijske psihologije v kadrovski funkciji z vsemi možnostmi uporabe psiholoških podatkov, ne le pri kadrovanju ampak tudi pri ureditvi delovnega prostora, delovnega mesta, pri urejanju medsebojnih odnosov, pri vključevanju v investicijske elaborate, kakor tudi na drugih področjih npr. na področju tržništva in drugod, kjer so se strokovno pridobljena mnenja psihologov že koristno izkazala.

Tako izdelana opredelitev industrijske psihologije naj pomaga pri organiziranju dela kadrovskih služb, pri zagotavljanju njene strokovnosti in s tem tudi afirmiranju v OZD.

Vrnimo se k psihološkemu pregledu. Kdaj je smotno zbirati psihološke podatke in pripravljati psihološko mnenje o ustreznosti kandidata za delo?

Obstajajo dela, kjer se za uspešno opravljanje zahtevajo posebne sposobnosti. Predhodni psihološki pregled pravočasno opozori na morebitne kontraindikacije oz. na neusklajenost.

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)
jenost zahtev dela in delavčevih
zmožnosti za njegovo opravljanje.
Zanje izvedemo pravočasno in ne šele iz
neuspešnosti pri delu, ki pomeni izgub-
ljeni čas za delavca in stroške ter
izgubo za delovno organizacijo.

Psihološki pregled je priporočljiv še
zlasti pri kadrovanju na dela, ki so
nevarna za delavca in okolico in dela
posebnih odgovornosti in pooblastil.
Ta dela so predvsem:

- dela v prometu in transportu
- dela na višini
- delo s stroji, kjer je hiter ritem
dela
- delo s stroji, kjer je občasno
potrebno hitro rokovanje in orienta-
cija v prostoru (več strojev)
- delo z življenjsko nevarnimi
materiali
- delo na posebno zahtevnih
strojih ali aparatih
- delo, kjer so pogosti stresi: orga-
nizacijsko delo, zahtevne komuni-
kacije, posebna pooblastila

Psihološki pregled je primeren tudi
pri težavah delavca v procesu dela
zaradi reševanja preostalih delovnih
sposobnosti, kakor tudi pri kan-
didatih, ki nimajo ustrezno formalne
izobrazbe in je treba ugotavljati z
delom pridobljene delovne zmožnosti.

Prav tako je utemeljeno psihološko
mnenje pri oceni primernosti kandidata
za odgovorna dela in naloge, saj je to
delo povezano na eni strani z mož-
nostjo posredno povzročene velike
škode, na drugi strani pa s pogostimi
psihičnimi napori in stresi.

To so primeri, ko si mora kad-
rovska služba zagotoviti objektivne
relevantne podatke o kandidatih oz.
psihološko mnenje o primernosti kan-
didata za to delo. Posvet opozarja, da
morajo biti v samoupravnih aktih DO
in TOZD predvidena dela, za katere je
pri kadrovanju potrebno psihološko
mnenje.

Podatki dobljeni s psihološkim pre-
gledom so zaupne narave. Zbere jih in
pripravi mnenje psiholog v skladu z
razvidom del glede na zahteve dela in
situacijo v kateri kadrovanje poteka.
Psihološko mnenje ima svojo vrednost
in pomen samo v primeru, da je
pripravljeno na osnovi psiholoških
podatkov, zbranih v sklopu cilja, za
določen primer, v določenih pogojih
in za določen čas. Vsaka delna upo-
raba psiholoških podatkov je neučin-
kovita ali celo škodljiva.

Psihološko mnenje lahko pripravi v
DO zaposlen psiholog, ki se ukvarja s
psihodiagnostiko in ima razpoložljiva
diagnostična sredstva, lahko ga pri-
pravi zunanji sodelavec v okviru
SOZD Iskra ali izven, lahko pa tudi
posebna institucija, ki se s tem ukvar-
ja. Glede na celovitost psihološkega
mnenja, izoblikovanega na osnovi
testiranja, razgovora, dodatnih pojas-
nil in drugih v te namene zbranih
podatkov, se kadrovska služba odloči,
kje si bo priskrbel psihološko
mnenje.

Pri tem, ko se bo odločala, mora
upoštevati, da je priprava mnenja za-
htevno strokovno delo. Poleg tega
mora upoštevati, da so nekateri pri-
meri zelo občutljivi in je treba biti
preudaren in previden. Odločiti se
mora kdaj se je smotrnejše povzeti z
zunanjo institucijo zaradi redkih pri-
merov, ko je treba pripraviti psi-
hološko mnenje, pa je specializirana
institucija za to bolj opremljena in
usposobljena. V vsakem primeru pa se
kadrovska služba sme posluževati
samo celovito pripravljenih psi-
holoških mnenj, nikakor pa ne delnih
podatkov.

Posvet o psihodiagnostiki je nade-
ljevanje usmeritev s kadrovskega po-
sveta v Škofji Loki, o katerem smo že
poročali in kjer smo med drugim
sklenili, da se bomo v kadrovskih
službah ustrezneje organizirali, se med
seboj povezali, tako, da bomo spo-
sobni pripraviti kvalitetne strokovne
informacije, predloge ukrepov in
akcij.

Rezultat posveta o psihodiagnostiki
so nakazane usmeritve in strokovne
rešitve v okviru enega od področij
kadrovske dejavnosti, t. j. v okviru
kadrovanja in pomeni korak naprej
v uveljavljanju kadrovskih služb v OZD.
BAGON JUDITA

OBVESTILO

Prihodnje srečanje ISKRICE bo v četrtek,
dne 13. 5. 1982 ob 17. v prostorih kluba ino-
vatorjev Iskra v Rožni dolini (nad gostilno
Katrc).
O eni izmed tem planinske šole bo pred-
aval Tone Sazonov-Tonač. Vabljeni
vsi planinci
Iskre!

V avli TOZD ATC na Laborah so
23. aprila odprli razstavo slikar-
skih del Črtomira Freliha in
Branka Severja, ki si jo lahko
ogledate do 13. maja. Oba mlada
slikarja sta študenta 2. letnika
Akademije za likovno umetnost
(slikarstvo) v Ljubljani.

O slikarskih snovanjih obeh razstavljalcev
je spregovoril dr. Cene Avguštin, mentor
Iskrinih likovnikov:

»Slikarska prizadevanja Črtomirja Freliha
se razvijajo v dveh smereh: v smeri razisko-
vanja figure in v smeri proučevanja krajine.

Frelihov figuralni svet je izrazito dinami-
čen, tako v pogledu oblikovanja prostora na
dvodimenzionalni slikarski ploskvi, kot v
smislu poglobljanja ekspresivnega izraza v
sliki. Gibi človeškega telesa ustvarjajo
iz strogo zaprtega, barvno enotnega ozadja
slike prostorsko poglobljeno prizorišče, iz
brezprostorja neskončni prostor z neomaj-
nimi možnostmi premikanja figure v smeri
začetega gibanja. Prav pomanjkanje neke
določljive prostorske stalnice v sliki daje
Frelihovim figuram neovirano svobodo gi-
banja in iz »trdnih« teles ustvarja na videz
breztežna bitja, ki se lahko gibljejo ali
lebdijo v brezmejnosti prostora.

Na soroden način kot figura je v Freliho-
vem slikarstvu pojmovana tudi krajina po-
dobna sklenjeni gmoti brez vsakih potanko-

intenzivnemu opazovanju. Napadalnost in
bohotnost amorfni likov razkriva razgibano
avtorjeno notranje življenje, iz katerega črpa
njegov likovni svet svojo barvitost, svojo na
videz neurejeno oblikovitost, v kateri
dobivajo tudi ((kot brez vzroka)) v kompozici-
ji pritegnjene črte in lise svoj smisel,
svoje utemeljeno mesto.

Kompozicijska zgradba Severjevih del
učinkuje zdaj statično, zdaj zopet labilno. V

nekem trenutku ujeti ravnotežje eden, v na-
slednjem drug člen kompozicije. To notra-
nje nihanje, ki ga občutimo v slikarjevih
delih, simbolizira neustaljenost človekove
fizične in psihične zgradbe, na drugi strani
pa odkriva rahločutno odmevnost avtorjevih
oblik na raznolike vzgibe in stanja, ki se po-
rajajo v umetnikovi notranjosti.«

K. Mohar

DOPUST V KAMPU »MIR« NA DUGEM OTOKU

Člane kolektiva obveščamo, da
se še vedno lahko prijavijo za leto-
vanje na Dugem otoku, kjer so še
proste kapacitete v času od 1. 7. do
20. 7. in od 10. 8. do 30. 8. 1982.

Cena 10-dnevnega penziona je
zelo ugodna, saj znaša za zapo-
slene v kranjskih delovnih organi-
zacijah Iskre 3.500,00 za ostale pa
stane 10-dnevno letovanje
4.200,00 din. Otroci do 10 let imajo
30 % popusta. V ceno ni vračunan
prevoz s ladjo iz Sukošana v kamp
in nazaj, ki stane za odrasle 200,00

din, za otroke do 10 let pa 150,00
din. Turistična taksa se plača v
kampu. Ob tej priliki vas obvešča-
mo, da bo za letošnje sezono poleg
ostalega obnovljenih 13 šotorov,
razsvetljava, dograjen bo tudi bife
pod teraso.

Vsem, ki želijo letovati na Dugem
otoku svetujemo, da se čimprej pri-
javijo za letovanje. Zagotavljamo
jim, da bodo po obisku Dugega
otoka navdušeni nad letovanjem
na Kornatih.

Marsikoga moti prevoz na relaciji
Kranj — Sukošan, vendar je ta bo-
jazen odveč. Za vse, ki imajo lasten
prevoz, naj povemo, da je organizi-
rano parkiranje v Sukošanu. Z juni-
jem pa prične voziti na relaciji Je-
senice — Šibenik tudi redni avto-
bus, ki ima postajo v Sukošanu.
Možen je tudi prevoz z vlakom na
relaciji Kranj — Sukošan, s tem da
je potrebno prestopiti v Kninu. O
voznem redu ladje boste obveš-
čeni naknadno.

Vse dodatne informacije dobite v
referatu za rekreacijo tel. 29-52,
kjer se tudi prijavite. R. Kožar

Črtomir Frelih in Branko Sever.

sti. Iz svetlih in temnih barvnih mas obliko-
van krajinski prostor, ki se spočetka razvija v
vertikalni smeri, zapolnjuje obzorje in se po-
časni preliva v temno obarvano ploskev, ki jo
prostorsko opredeljujejo posamične svetle
lise. Le-te se zažirajo v oblikovano neopre-
deljivo barvno tkivo in predstavljajo zadnji
odtenek nekdanjega občutja, oz. obstoja
krajine.

Izrazna moč barve in oblike se v slikarstvu
Branka Severja povezuje v prepričljivem
sožitju. Zaobljene amorfne oblike ustvarjajo
skupaj s temno obarvanimi gmotami razno-
like kompozicijske sestave, ki so v danem
trenutku trdno zasidrani v tleh, v naslednjem
zopet lebdeči v zraku. Prostor, ki ga skupaj z
oblinami »objektivov« ustvarjajo črno obar-
vane gnote, je sorazmerno plitev, zato
kompozicijska sila v ospredje, napenja sprednji
sloj slike kot bi hotela prisiliti gledalca k bolj

IZ DELA ŠD ISKRA

Letošnji delovni in tekmovalni program
Šahovskega društva Iskra je še zahtevnejši
od lanskega. V množičnem šahu naj se dalje
krepi delovanje šahovskih sekcij v TOZD, pri
kakovostnem šahu pa naj se povečuje pri-
pravljenost za najtežje šahovske preizkuš-
nje posameznikov in moštva.

Triletna šahovska šola mednarodnega
mojstra Iztoka Jelena šteje okoli 20 per-
spektivnih mladih šahistov in šahistk, ki lepo
napredujejo; prav tako so vse bolj vidni
uspehi dela vele mojstra Bruna Parme in
mednarodnega mojstra Iztoka Jelena z
izbranimi mladimi šahisti v pripravi za prvo
ekipo.

Od dogodkov v prvih štirih mesecih poro-
čamo o dveh pomembnejših. **Letošnjega 5.
klubskega prvenstva** so se udeležili pove-
čini mlajši mojstrski kandidati in prvokate-
gorniki, ki so se tudi zelo uveljavili. Letošnji
prvak je dvajsetletni mojstrski kandidat Bo-
gdan Podlesnik, ki je lani že odslužil vojaški
rok in je hitro nadoknadil zamujeno. Osvojil
je 8,5 točke pri le treh remijih in 85 % možnih
točk. Drugi je bil inž. Vojko Srebrnič z 8 toč-
kami, tretji s 7 točkami 16-letni Matjaž Ju-
stin, četrti 21-letni Leon Gostiša s 6,5 točke
in peti inž. Slavko Krivec s 6 točkami. Sledi-
jo: Marjan Šemrl 5,5, 16-letni Sašo Čačič
4,5, Dušan Kutin 4, Nevenka Golc 2,5, 17-
letna Joži Hribar 1,5 in Dušan Čepon 1
točka. Nekateri so imeli v štirimesečnem
tekmovalju nekaj časovnih težav pa niso
mogli vseh partij odigrati v redu.

Pomembno zmago je doseglo prvo moš-
tvo društva v **republiškem finalnem tek-
movanju za pokal Maršala Tita** na Bledu
od 2. do 4. aprila 1982. Po zmagah nad MIP
Ptuj z 2,5:1,5, Novim mestom s 3,0:0,5 in
Domžalami s 3,0:0,5 sta zadostovala neodlo-
čena rezultata 2:2 z Vrhniko in ŽŠK Maribo-
rom. Končni izid je bil: ŠD Iskra 13,5. ŽŠK
Maribor 12,5, Radenska 12,5, Vrhnika (na-
stopali tudi Gostiša, Justin in Čačič) 12, ŽŠK
Maribor II 12, Kovinar 12, MIP Ptuj 11, Se-
žana 11, Celje 11, Domžale 10,5 Murka I 10,
Baden — Württemberg (zdomci) 10 itd (20
ekip).

V ekipi ŠD Iskre do bili: Parma 2,5 iz 4 par-
tij, Jelen 3 iz 5, Barle 2,5 iz 3, Masleša 2 iz 4
in Podlesnik 3,5 iz 4 partij.

ŠD Iskra in ŽŠK Maribor sta se uvrstila v
zvezno finalno tekmovalje za pokal Mar-
šala Tita, ki bo v okviru mednarodnega festi-
vala Dana mladosti v Puli od 17. do 22.
maja. Med festivalnimi skupinami bo nasto-
pilo tudi nekaj sindikalnih ekip ŠD Iskre.
—A.P.—

IZLET NA BLEGOŠ

Planinsko društvo Iskra bo
15. maja priredilo planinski
izlet na Blegoš. Zbor udele-
žencev bo ob 6. PRED GO-
STIŠČEM »Jelen« v Šentvi-
du, peljali pa se bomo z oseb-
nimi avtomobili.
Prijavite se pri Bredi Jan-
čar, tel.: 50-861, int. 311.

OBVESTILO LIKOVNIKOM

Obveščamo člane društva li-
kovnikov Iskre, da bo v počastitev
dneva Iskre in vseh letošnjih po-
membnih jubilejev naših narodov
društvo organiziralo razstavo v
avli PPC v Ljubljani, ki bo odprta
ob koncu junija in bo na ogled ves
letošnji julij.

Prosimo člane in ostale Iskraše,
ki se ukvarjajo s likovno dejav-
nostjo, da pošljejo svoja dela do
15. maja 1982 v Šolski center
Iskra, Kranj, Savska loka 2 (prof.
Volarič).

Predsednik društva
Jože Volarič

PRIJATELJEM DUGEGA OTOKA

Lanskoletni dogovor o prostovoljni de-
lovni akciji za ureditev kampa Mir na Dugem
otoku, ki naj bi jo izvedli jeseni 1981, ni bil
izvedljiv, ker skupina prostovoljcev ne bi
zmogla vsega dela. Vsem, ki so bili priprav-
ljeni sodelovati v tej akciji, se iskreno zahva-
ljujemo.

Vse prijatelje Dugega otoka obveščamo,
da je aprila odšla na Dugi otok skupina 10
delavcev Iskre, ki je v desetih dneh preu-
redila kamp Mir, da se bodo v njem leto-
valci čim bolj počutili. Med drugim so za-
menjali 13 dotrajanih šotorov, prestavili pro-
storno piščalco »Miletovo rančo« k obali, kjer bo
tudi urejen prostor s sedeži, urejena bo plin-
ska razsvetljava za prijetna večerna pose-
danja, popravljena bo streha nad kuhinjo in
jedilnico, preurejena bo razsvetljava v
kampu glede na varnostne zahteve. Nabav-
ljen je nov čoln in motor za odvoz smeti. Z
naštetimi preureditvami bo naš kamp lepši
in udobnejši. Želimo, da tudi letos gostujete
na Dugem otoku!

Emil Sekre

RAZPIS

Komisija za družbeni standard delovne
skupnosti Komerciala in DO Iskra Kiberne-
tika Kranj razpisuje proste zmogljivosti za
letovanje v počitniških prikolicah, postav-
ljeni v avtokampu Zelena laguna v Poreču,
od 1. 6. 1982 dalje.

Pravico do uporabe prikolic imajo vsi de-
lavci in upokojeanci DŠ Komerciala. Druge
osebe lahko letujejo le skupaj z uporabni-
kom in pod pogojem, da ni preseženo število
ležišč v posamezni prikolic. Prednost pri
izbiri termina imajo:

- delavci, katerih zakonci morajo v zapro-
šenem terminu izkoristiti kolektivni do-
pust
- delavci s šoloobveznimi otroci
- delavci, ki počitniških zmogljivosti niso
koristili že lani.

Informativna cena dnevnega najema za
eno prikolico za zaposlene in upokojeince
DS Komerciala je:
od 1. 7. do 31. 8. 1982 180,00
pred 1. 7. in po 31. 8. 1982 150,00
za vse ostale: 250,00

ČASOPISNE NOVICE

Delavci nove Iskrine delovne organizacije Kibernetika so predstavili svojo dejav-
nost javnosti. Povedali so, da je v Kibernetiki zaposlenih 4800 delavcev v 11 TOZD na
treh lokacijah. V radovljiskih občini sta TOZD Instrumenti Otoče in Mehanizmi Lipnica,
v Ljubljani Vega, v Kranju pa Števci, Stikala, Merilne naprave in TOZD skupnega po-
mena.

Lanski celotni prihodek te skupnosti je znašal 6,5 milijarde dinarjev, pri čemer so
izvozili izdelkov v vrednosti nad milijardo dinarjev. Letos računajo na izvoz 25,3 mili-
jona dolarjev, pri tem naj bi izvozili za 20 milijonov dolarjev na konvertibilno tržišče, 3
milijone dolarjev bo znašal izvoz v okviru kooperacijskih poslov, drugo pa izvoz v
vzhodnoevropske države.

Prvotni letošnji investicijski načrti so predvidevali investicije v vrednosti 600 milio-
nov dinarjev, vendar je očitno, da bodo lahko dosegli le polovico načrtovanega. Večji
del bodo investirali v opremo, nekaj pa tudi v izboljšavo delovnih razmer.

Sedaj nadzidavajo tovarno števec. Dela bodo veljala 40 milijonov dinarjev. Z raz-
širjeno proizvodnjo števecv bodo samo v tej TOZD vrednostno povečali izvoz od se-
danjih 12 na 20 milijonov dolarjev — ljubljanski Dnevnik.

Splitski Elektron se vse bolj specializira na serijsko izdelavo protipožarnih in proti-
vlomnih naprav. Organizacija ima lasten razvoj, ki je že konstruiral naprave za nama-
kanje v toplih gredah za gojenje rastlin in proti vlomu. Slednjih so montirali že približno
400 v raznih bankah in podobnih ustanovah.

Vodja razvoja Igor Ujedorović je povedal, da razvijajo lasten sistem kompletne proti-
požarne zaščite. Sistem bodo izdelali na temelju domačih elementov iz Iskre in Ei iz
Niša.

V zahodronemškem Hannoverju je potekal letos sejem šolskih učil in tehničnih po-
magal pod imenom Didakta. Na sejmu, ki je bil 18. po vrsti, je sodelovalo okrog 500
proizvajalcev učil iz vseh kontinentov, med njimi tudi Iskra.

Letošnja Didakta je bila povsem v znamenju elektronike, oz. natančneje, prodora
mikroračunalništva v šolstvo — Misao, Novi Sad.

Beograjski 4. Jul je objavil v rubriki »Malverzacije« članek z naslovom »Telefoni
izpod pulta«. V njem dokazuje, da na jugoslovanskem tržišču ni napredaj telefonskih
aparatur, če pa jih trgovina dobi, jih skoraj v trenutku razgrajbo. Telefoni je moč do-
biti samo po zvezah, izpod pulta. Trgovci v maloprodaji tudi oblikujejo cene, kot jim to
najbolj ustreza. Pisec članka M. Mutić se hudeje tudi na kontrolorje in inšpektorje, ki
so zatajili pri svojem delu.

Predstavniki Ništelefona in Iskre so podpisali dogovor o izgradnji in montaži tele-
fonskih central »Nikola Tesla«, »Jelašnica« in »Glabrovac« s skupno 7.800 telefon-
skimi priključki. Za celotno investicijo, ki zajema tudi gradnjo objektov, bodo porabili
157 milijonov dinarjev s tem, da bodo centrale vključili v javni promet aprila 1984. leta.
Z novim dogovorom se uspešno nadaljuje poslovno sodelovanje Ništelefona in Iskre
po nedavno končani razširitvi zmogljivosti telefonske centrale »Krive Livade« — Na-
rodne novine, Niš.

Na nedavnem sejmu Alpe-Adria je Iskra predstavila svoj novi izdelek »inštalacijski
blok«, ki predstavlja nekakšen dodatek k večji uporabi svojih strojkov klip—klap,
namenjenih domači in šolski rabi. »Inštalacijski blok« ima namreč priključne doze za
dve delovne mesti, oz. za štiri učence pri tehničnem pouku. Ohišje bloka skriva
močan sesalniki za prah, ki zmanjšuje prašenje, npr. pri delu z lesom.
Zbral in uredil Marjan Kralj